Jaargang 115. Zondag, 25 Mei 1856. No. 63.

GRONINGER COURANT.

ALGEMEEN DAGBLAD

voor de Stad en Provincie Groningen.

BEVOLKINGS-REGISTER.

BURGEMEESTER en WETHOUDERS van *Groningen* achten het noodig, de belanghebbenden bij deze te herinneren aan de bepalingen omtrent het **BEVOLKINGS-REGISTER**, vervat in het hiernavolgend RAADSBESLUIT van den 25sten Januarij 1851, hetwelk in der tijd behoorlijk is gepubliceerd:

De RAAD der Stad *Groningen*,

Gelet op art. 11 van het Koninklijk Besluit van den 22sten December 1849 (*Staatsblad* no. 64),

Heeft besloten, de navolgende bepalingen vast te stellen:

Art. 1. Ieder, die in de Gemeente *Groningen* werkelijk, al is het ook slechts tijdelijk, komt wonen, hetzij om aldaar zijn hoofdverblijf te vestigen, hetzij niet, is verpligt, zich binnen veertien dagen na zijne aankomst te vervoegen bij het Stedelijk Bestuur, ten einde de voor het houden van het Bevolkings-register vereischte inlichtingen te leveren en de in art. 76 van het Burgerlijk Wetboek vermelde verklaring te kunnen doen.

Art. 2. Ieder in art. 1 bedoeld persoon zal daarenboven binnen de veertien dagen na zijne aankomst, bij het Stedelijk Bestuur moeten overleggen, indien hij een ingezeten van dit rijk is, een getuigschrift, ingerigt overeenkomstig het model, vermeld in art. 4 van het Koninklijk Besluit van den 22sten December 1849 (*Staatsblad* no. 64), door het Gemeentebestuur der laatste woonplaats afgegeven, en indien hij een vreemdeling is, zijnen reis- en verblijfpas.

Art. 3. Ieder die binnen de Gemeente *Groningen* van woning verandert, zal binnen de acht dagen daarvan aangifte moeten doen bij het Stedelijk Bestuur.

Ieder die de Gemeente *Groningen* met der woon verlaat, zal daarvan vooraf bij het Stedelijk Bestuur aangifte moeten doen.

Art. 4. Het is niet noodig, dat de verpligte opgaven, in de vorige artikelen vermeld, door ieder persoonlijk gedaan worden, tenzij het Stedelijk Bestuur zulks vordert.

Voor minderjarigen, krankzinnigen, onder curatele gestelden, zullen de opgaven gedaan moeten worden door Ouders, Voogden of Curatoren; zoo die evenwel óf er niet zijn, óf buiten deze Gemeente hun verblijf hebben, zal het hoofd des huizes, waarin genoemde personen hunne woning of intrek hebben, de aangifte moeten doen.

Art. 5. Bestuurders van gestichten, met het dagelijksch beheer belast, zullen de opgaven moeten doen voor de personen, in de gestichten, onder hun bestuur staande, opgenomen.

Art. 6. Aan ieder, die ten dezen aan zijne verpligting heeft voldaan, zal, indien zulks verlangd wordt, door het Stedelijk Bestuur een blijk daarvan kosteloos worden gegeven.

Art. 7. Ieder, in de opgemelde artikelen genoemd verantwoordelijk persoon, die aan eene der verpligtingen aldaar omschreven niet heeft voldaan, zal gestraft worden met eene boete van ten hoogste zeven gulden en, bij onvermogen, met eene gevangenis uiterlijk van drie dagen. In geval van toepassing van de gevangenisstraf, zal opvolgende betaling van boete en kosten van alle verdere gevangenzetting bevrijden.

Art. 8. Onverminderd de bepaling van art. 7, zal ten koste van dezulken, die verzuimd hebben een getuigschrift in art. 2 bedoeld mede te nemen en in te leveren, uit de Gemeente, die zij verlaten hebben, een zoodanig worden ontboden.

Afschrift dezer zal, volgens art. 70 van het Reglement voor het Bestuur dezer Stad, aan de Staten van de Provincie *Groningen* worden gezonden.

Aldus vastgesteld door den Raad der Stad *Groningen* den 25sten Januarij 1851.

De Burgemeester: VAN IMHOFF.
De Secretaris bij het Bestuur der Stad Groningen: HORA SICCAMA.

BURGEMEESTER en WETHOUDERS maken voorts bekend, dat alle AANGIFTEN ENZ., bij vorenstaand Raadsbesluit bedoeld, aan het daartoe bestemd BUREAU in het RAADHUIS moeten worden gedaan op de werkdagen, van 's morgens *elf* tot 's middags *één* uur.

GRONINGEN, 20 Mei 1856.

Burgemeester en Wethouders: J. SLOT.
De Secretaris: HORA SICCAMA.

De PLAATSELIJKE SCHOOLCOMMISSIE in de Gemeente *Groningen* brengt bij deze ter kennis van de belanghebbenden, dat de **AANGIFTE** van **KINDEREN**, voor welke de **toegang** tot eene der **STADSSCHOLEN** of der **STADS-ARMENSCHOLEN** in deze Gemeente tegen den **1sten September** aanstaande verlangd wordt, zal moeten geschieden in den loop der maand MEI 1856, bij den Onderwijzer der nieuwe Ooster-Stadsschool, H. SUIDINGH.

GRONINGEN, 28 April 1856.

Namens de Schoolcommissie voornd.,
De Secretaris: A. OUDEMAN.

NIEUWSTIJDINGEN.

NOORD-AMERIKA.

De geschillen tusschen de Vereenigde Staten en Engeland, inzonderheid betreffende de werving van manschappen, zijn nog steeds verre van bijgelegd. Volgens berigten uit New-York van den 8sten dezer, wachtte men met ongeduld in de Vereenigde Staten het antwoord van het Engelsche gouvernement op het aanzoek van den President om vervanging van Engelands gezant en consuls in de Vereenigde Staten. Men meende dat de heer *Pierce*, indien hij een afwijzend antwoord ontving, terstond van zijnen kant zou overgaan om den Britschen gezant reispassen te zenden en aan de Britsche consuls het exequatur te onttrekken.

(Uit eene mededeeling van lord *Clarendon* in het Britsche Parlement, is in Europa reeds bekend, dat zeer onlangs door het Engelsche gouvernement een afwijzend antwoord op dat aanzoek is gegeven.)

RUSLAND.

De te Petersburg gevestigde Franschen hebben, zooals vroeger de Engelschen, een adres aan den Czaar aangeboden, waarbij zij hunnen dank betuigen voor de bescherming, welke hun gedurende den oorlog is verleend. Graaf *Adlerberg*, de minister van het huis des Czaars, heeft, namens zijnen Souverein, op dat adres geantwoord.

Het bevel tot openstelling der universiteiten, voor ieder die zulks verlangt, is thans in werking getreden. Alleen de Polen zijn, tot hunne groote teleurstelling, van deze in Rusland ongekende vrijgevigheid buitengesloten. Bij de bekende welwillende gezindheid des Keizers jegens Polen, koestert men evenwel de hoop, dat zich die toelating eerlang ook tot de Polen zal uitstrekken.

TURKIJE.

Berigten uit Konstantinopel van den 16den melden, dat de troepen der geallieëerden zich ijverig bezig hielden met de inscheping; met het aan boord brengen der Engelsche kavallerie was reeds een begin gemaakt. Het personeel der Russische ambassade, onder anderen de heeren *Pasani*, *Timonis* en *Hubsch*, benevens de dogmans, was bereids te Konstantinopel aangekomen.

Ten gevolge van de bemoeijingen van lord *Stratford de Redcliffe*, heeft de Turksche regering de toezegging gegeven, dat een streng onderzoek zal worden ingesteld naar het gebeurde te Marasch, en meer bepaald naar de bedrijvers van den moord van het gezin van den Engelschen gezant aldaar.

In strijd met een vroeger berigt uit Varna, wordt thans gemeld, dat de pacha aldaar, beschuldigd van den moord gepleegd op een Grieksch meisje, schuldig verklaard en veroordeeld is.

ITALIE.

De Toscaansche groothertogelijke familie heeft den Paus bezocht, binnengeleid door kardinaal *Antonelli*. 't Bezoek was plegtig, maar het doel dat zich *Pius IX*, althans kardinaal *Antonelli*, daarmede voorstelde, namelijk de belofte des groothertogs om met Rome een concordaat te sluiten, zooals Oostenrijk deed, werd niet bereikt. De groothertog vond het beter om de bestaande betrekking maar van kracht te doen blijven.

In het nagenoeg zeker vooruitzigt der aanbieding van eene collectieve of althans gelijkluidende nota van Oostenrijk en Frankrijk over de zaken van den Kerkelijken Staat, verkeert men te Rome in groote ongerustheid. Immers in welke eerbiedige bewoordingen die nota gesteld moge zijn, de Paus zal wel moeten eindigen met zich aan de eischen der twee Katholijke mogendheden, die de eenige steunpilaren van zijn wereldlijk gezag uitmaken, te onderwerpen.

De discussiën in de Sardinische kamer van afgevaardigden over de begrooting van buitenl. zaken hebben den graaf *de Cavour* gelegenheid gegeven, om nogmaals terug te komen op de betrekkingen tusschen Piëmont en Oostenrijk. Voor het geval dat de diplomatieke betrekkingen tusschen de beide landen niet spoedig mogten hersteld worden, heeft de graaf op de noodzakelijkheid gewezen om een vertegenwoordiger bij den Duitschen bond te accrediteren, ten einde daardoor de betrekkingen met de Duitsche staten van den tweeden rang te onderhouden. De graaf voegde er bij, dat de betrekkingen met Spanje thans zeer vriendschappelijk en dat die met Rusland weder volkomen hersteld zijn. Oostenrijk moet daarentegen besloten hebben, om niets te veranderen in zijne tegenwoordige houdig tegenover Piëmont.

Ook heeft de graaf bij deze gelegenheid medegedeeld, dat de Nederlandsche legatie te Turijn en te Rome zal worden geplitst, zoodat voortaan in de Sardinische hoofdstad een Nederlandsch en een Belgisch gezant zullen worden gevonden. Volgens den graaf is dit een afdoend blijk van de groote waarde, welke men in Nederland hecht aan eene goede diplomatieke gemeenschap met Sardinië.

DUITSCHLAND.

Volgens de jongste telling, beloopt de bevolking van het koningrijk Pruissen 17,202,013 personen. De hoofdstad telt 426,602 inwoners.

— De *Zeit* bespreekt in haar nommer van gisteren de te Weenen van de zijde der kerk bepaalde uitsluiting der niet-Katholijken van de begraafplaatsen, ten gevolge waarvan den niet-Katholijken op de Katholijke kerkhoven in het vervolg eene door een muur of hek afgescheidene plaats zal worden aangewezen, »eene plaats, waar de Katholijke kerk de misdadigers en zelfmoordenaars begraaft." »Dat is, zegt de *Zeit*, eene vrucht van het concordaat, die maar al te duidelijk doet blijken, uit welken grond zij afkomstig is. Daardoor is in een gedeelte van het Duitsche vaderland wederom die scheidsmuur tusschen de beide groote kerkgenootschappen opgerigt, welken men voor altijd vernietigd waande, om plaats te maken voor het groot en verheven beginsel der godsdienst-verdraagzaamheid. Maar het meest opvallend is nog, dat dit geschiedt op een oogenblik dat men te Parijs een verdrag sluit, waarbij den gebieder van Turkije de verpligting tot godsdienstige en kerkelijke verdraagzaamheid wordt opgelegd, en men dus van het Mahomedanisme iets verlangt, dat de Katholijke kerk in een Christelijken staat zelve niet wil verleenen."

— In vele staten worden thans maatregelen genomen tot het toepassen van de doodstraf op eene andere dan de tot dus ver gebruikelijke openbare wijze. Onlangs is te Antwerpen een misdadiger geguillotineerd en de ergerlijke tooneelen, welke daarbij onder het talrijke aanwezige publiek hebben plaats gehad, hebben niet weinig aanstoot gegeven, zoodat bij vele welgezinden de bedenking is gerezen, of door de openbare uitoefening van de doodstraf al dan niet het door den wetgever beoogde doel werd bereikt. Over het algemeen wordt thans daar ter stede die vraag ontkennenderwijze beantwoord.

Het is bekend, dat de bisschop van Oxford heeft verklaard, dat de doodstraf niet in 't openbaar moest worden uitgeoefend en dat zijn voorstel, strekkende tot afschaffing der openbare uitoefening, door het Britsche parlement in overweging zal worden genomen.

Thans wordt gemeld, dat ook de regering van het groothertogdom Baden de toepassing van den doodstraf heeft gewijzigd. Vooreerst is de onthoofding door het zwaard afgeschaft en wordt de guillotine ingevoerd. Verder is bepaald, dat de doodstraf zal worden uitgeoefend op eene plaats, welke door muren aan alle zijden is omringd. De menigte zal van die plaats verwijderd worden gehouden. Daarentegen zullen worden toegelaten: eenige opperste staats- en regterlijke ambtenaren, twee aan de justitie verbondene geneesheeren, twaalf getuigen, die door het lot zullen worden aangewezen uit de burgers, welke als kiezers zijn ingeschreven in het distrikt, in 'twelk de doodstraf wordt uitgeoefend, de griffier van het hof, 'twelk het arrest heeft gewezen, een geestelijke der gezindheid, tot welke de veroordeelde behoort, en eindelijk, indien zij namelijk tegenwoordig verlangen te zijn, de verdedigers en de naastbestaanden van den veroordeelde.

— Te Weenen en in den omtrek hebben voor eenige dagen talrijke arrestatiën plaats gevonden. De politie had reeds sedert geruimen tijd sporen van eene wijdvertakte geheime vereeniging ontdekt, wier doel van geheimzinnigen godsdienstigen aard moet zijn. Er werden omstreeks 80 personen in hechtenis genomen, welke alle tot eene secte behooren, bekend onder den naam van Johannes-vereeniging. Ook in de provinciën moeten onderdeelen van deze vereeniging bestaan. Met de staatkunde moet echter deze zaak niet in verband staan.

— Baron *Sina*, chef van het bekende Weener bankiershuis van dien naam, is den 17den dezer overleden. Hij laat een vermogen na van 50 millioen guldens, waarvan zijn zoon eenig erfgenaam is. Deze heeft, ter gelegenheid van het overlijden zijns vaders, 30,000 gulden aan de armen te Weenen doen uitreiken.

DENEMARKEN.

In de zitting van den staatsraad van den 20sten dezer is, met 46 tegen 15 stemmen, besloten tot eene vermindering van het budget van oorlog.

De aftreding des ministers van oorlog, graaf *Luttichau*, wordt niet meer betwijfeld.

GROOT-BRITTANJE.

LONDEN, 22 Mei.

In ons vorig nommer is gewaagd van ophelderingen door lord *Palmerston* in de zitting van het Lagerhuis van j.l. Maandag, omtrent het drievoudig verbond en de Italiaansche aangelegenheden gegeven. Hij heeft zich daarbij (volgens het verslag van de ministeriële *Globe*) aldus uitgedrukt:

„De geëerde spreker (de heer *Disraëli*) heeft gezegd dat wij valsch spel speelden door twee tegen elkander gekante staten, namelijk Oostenrijk en Piëmont, beide gelijktijdig tot vrienden en bondgenooten te hebben; welsprekend heeft hij zijne verontwaardiging over onze slinksche en arglistige staatkunde uitgedrukt.

„Aan zijne rede ontbrak slechts één ding, zij was niet op feiten gegrond. Hij sprak van geheimenissen, terwijl er in de diplomatieke aangelegenheden, waarop hij doelde, niets geheimzinnigs of verborgens is. Hij hechtte aan een eenvoudig verdrag, het onlangs door Oostenrijk met de Westersche mogendheden gesloten verbond, eene beduidenis welke niemand, die het met eenige aandacht leest, daarin kan vinden.

„Inzonderheid vroeg de spreker opheldering omtrent onze betrekking met Piëmont: ik antwoord dat die betrekking geenszins duister is; zij is wereldkundig en ook zigtbaar in de openbaar gemaakte bescheiden van het Parijsche congres. Engeland en Piëmont hebben zich onderling als vrienden en bondgenooten naauw vereenigd; doch er bestaat niet de minste grond voor de bewering dat wij gezamenlijk met Piëmont geheime plannen hebben, om in Italië eene revolutie te bewerken en daar te lande eene of andere van de bestaande regeringen omver te werpen.

„Voorzeker, het Sardinische gouvernement heeft in Italië eene taak te vervullen, eene bestemming te verwezenlijken: het moet een voorbeeld van wijze en constitutionele staatsinstellingen aan Italië geven; en het zal, naar ik vertrouw, aan de wereld feitelijk en onwedersprekelijk bewijzen dat de Italiaansche natie in staat is om zich zelve te regeren en om ordelijk en rustig onder zelfbeheer te leven.

„Dat is onze betrekking met Sardinië; en de protocollen van het Congres behelzen niets hetwelk grond zou kunnen geven om iets anders te onderstellen. Er is tusschen de gouvernementen van Engeland en Piëmont niets omgegaan dat niet wereldkundig en voor beiden eervol is.

„Het is waar, wanneer een land als Piëmont zich edelaardig en manmoedig aan een verbond zoo als het tusschen Frankrijk en Engeland bestaande, aangesloten en aan hunne zijde dapper gestreden heeft, dan vormt zich tusschen dat land en zijne bondgenooten een band, welke, indien Piëmont met een onregtmatigen aanval bedreigd wierd, aan hetzelve regt zou geven om van Engeland en Frankrijk bijstand tot afwering van beleedigingen of verongelijkingen te vragen. Maar het is verre van onze bedoeling, en ook, daarvan ben ik zeker, verre van Piëmonts inzigten, dat dit bondgenootschap, hetwelk ter goeder trouw en tot loffelijke doeleinden tusschen dien Staat en de Westersche mogendheden gesloten is, ooit zou strekken om Piëmont te ondersteunen in eene aanvallende staatkunde jegens naburige landen.

„De heer *Disraëli* spreekt over het verbond tusschen Engeland, Frankrijk en Oostenrijk eveneens als of het dienen moest om de Europesche aangelegenheden onder de leiding dier mogendheden te brengen, en om aan Oostenrijk het behoud van al zijne tegenwoordige bezittingen te waarborgen.

„Met verbazing heb ik hem alzoo hooren spreken: men behoeft slechts den tekst van het verdrag in te zien, om het onjuiste dier opvatting te erkennen. Het verdrag strekt noch tot het een noch tot het ander: het brengt niet mede, dat de drie contraherende mogendheden eenig regt hebben of beweren te hebben om over de algemeene aangelegenheden van Europa te beschikken; en van eene waarborging der Oostenrijksche bezittingen is geen enkel woord daarin te vinden.

„Het verdrag is door de drie contraherende partijen met eene enkele bedoeling aangegaan. Een van de eerste voorstellen van Oostenrijk op het ten vorigen jare te Weenen gehouden congres was, dat er eene wederzijdsche verbindtenis tusschen Frankrijk, Engeland en Oostenrijk aangegaan zou worden om, welke verdragsbepalingen later ook mogten gemaakt worden, daarbij voorzieningen tot verzekering van de integriteit des Turkschen rijks te voegen. Daartoe, en daartoe alleen, strekt het verdrag van den 15den April; en ik begrijp niet, hoe men daarin heeft kunnen lezen dat de drie mogendheden zich de beschikking over Europa's lot aanmatigen of dat aan Oostenrijk het behoud van grondgebied gewaarborgd wordt. Het bevat dan ook niets hetwelk onvereenigbaar zou zijn met de protocollen van het Parijsche congres, of met iets waartoe het Britsche gouvernement in zijn diplomatiek verkeer met Piëmont zich verbonden heeft.

„Hetgeen in het Parijsche congres ten aanzien der ongelukkige gesteldheid van vele deelen van Italië voorgevallen is, wordt, geloof ik, volkomen geregtvaardigd door de aanmerkingen welke de geëerde spreker daartegen gemaakt heeft. Hij is welligt in het afkeurend oordeel over het bestuur dier landen niet zoo ver gegaan als leden van het congres; maar hij verklaarde, eene betere toekomst voor Italië te wenschen, en gaf daarmede duidelijk genoeg te kennen, hoe hij het tegenwoordige lot van dat schiereiland beschouwt. Hij acht welligt de inlegering van buitenlandsche troepen voor Italië's vrede en welzijn niet zoo nadeelig als de graaf *Cavour*: ik voor mij schroom niet, ronduit te zeggen, dat die inlegering een ongeluk is en zoo spoedig doenlijk behoort op te houden. Zij begon onder geheel andere omstandigheden dan de tegenwoordige; zij mag destijds te regtvaardigen geweest zijn; maar de tijd is gekomen om er een eind aan te maken. Hiertoe strekkende verbindtenissen van geheimen aard bestaan er echter niet; al wat daarover afgesproken is, staat voor de geheele wereld duidelijk genoeg in de Parijsche protocollen te lezen. De zaak is op het congres openlijk en in bijzijn der Oostenrijksche gevolmagtigden behandeld, zonder geheimhouding of achterhoudendheid; en allen welke aan deze discussie deel namen, waren volkomen ter goeder trouw."

In het Hoogerhuis heeft lord *Lyndhurst* heden zijne aangekondigde motie betreffende Italië verdaagd. Lord *Colchester* stelde voor, dat het Huis verklare: dat op het Parijsche congres de scheepvaartwetten zijn in minachting gebragt; en door lord *Derby* werd het voorstel gedaan, dat het Huis verklare: dat de gevolmagtigden bij de vredes-conferentiën daardoor eene handeling hebben begaan die inbreuk maakt op Engelands eer. Beide voorstellen werden met eene meerderheid van 54 stemmen verworpen.

— In weerwil van de door lord *Palmerston* in het Engelsche parlement afgelegde verklaring, dat er geen geheim traktaat tusschen Engeland, Frankrijk en Oostenrijk gesloten is, wil de *Advertiser* uit »twee goede bronnen" weten, dat er wel degelijk zulk een traktaat bestaat. Het genoemde blad beweert zelfs dat het gesloten is voor het geval dat Turkije niet in staat mogt zijn de opgelegde hervormingen ten uitvoer te brengen.

Voor dat geval moeten de contracterende partijen het over eene verdeeling van Turkije eens zijn. Geheel juist wist de *Advertiser* nog niet hoe dit geschieden zou, maar zooveel wil het blad echter weten, dat Oostenrijk de Donau-vorstendommen en het aangrenzende grondgebied, Frankrijk Konstantinopel, benevens het grootste gedeelte van Europisch Turkije, en Engeland Egypte en Syrië bekomen zouden. Het behoeft wel niet gezegd te worden, dat dit berigt nog allezins bevestiging verdient.

— De bank van Engeland heeft heden het disconto voor lang loopende wissels van zeven tot zes percent verminderd.

— De zaak der Zondagsmuzijk in de Parken van Londen blijft de gemoederen nog in hooge mate bezig houden. Maandag avond werd in het kerspel St. Pancras alhier eene vergadering van ingezetenen gehouden, ten einde de openbare meening over het uitgevaardigd verbod tot het verder geven van militaire muzijk des Zondags in de tuinen van Kensington en in de Parken te leeren kennen en voor te lichten. Onder meer brieven van personen die verhinderd waren de vergadering bij te wonen, was ook een van den beroemden schrijver *C. Dickens*. Hij was, schreef hij, niet in persoon opgekomen, omdat hij de zaak zoo veel mogelijk aan de arbeidende klassen zelve wilde overlaten, die, met hunne huisgezinnen, het meeste belang bij de zaak hebben. Hij stemde geheel met de meening in, dat de Zondagsmuzijk der militaire korpsen aan die klassen eene onschuldige en gezonde uitspanning verschaft had, waarop zij volkomen regt hadden, maar nu moeten zij zelve ook dat regt handhaven, en de bewering, door den eersten minister in het Lagerhuis gedaan, wederleggen, dat het hun onverschillig is, of al dan niet zoodanige muzijk gegeven wordt. Het kwam hem daarom wenschelijk voor, dat de arbeidende klassen in dat kerspel zich met die in andere kerspelen der hoofdstad tot oprigting van een fonds vereenigden, waaruit de vereischte kosten kunnen bestreden worden om in grooten getale aan de regerende magten, langs vreedzamen weg, onder het oog te brengen dat zij groote behoefte aan de hun nu ontnomene schuldelooze uitspanning hebben. Voor zich zelven verzoekt hij, aan het slot van zijnen brief, zijnen naam, als dien van een inteekenaar voor de som van 10 £, op de lijst te plaatsen.

Wat echter deze meeting nog meer het aanzien van eene bijzondere demonstratie gaf, was de tegenwoordigheid van den minister van openbare werken, sir *B. Hall* en lady *Hall*. Deze, die, zooals men weet, voor het behoud der muzijk was, maar ten deze zwichten moest voor lord *Palmerston*, is alleen verschenen om de hulp van het publiek in te roepen tegen de invloeden, die in deze aangelegenheid zich zoo krachtig op de regering hebben doen gelden. Men kan geen denkbeeld vormen, zeide sir *B. Hall*, van het karakter der petities, waarmede de regering dagelijks bestormd werd. In eene petitie werd aangedrongen op het staken van alle stoombootdiensten op Zondag, in eene andere op het verbod der spoortreinen op dien dag, en in eene derde wilde men zelfs de parken op Zondag gesloten hebben.

Er was hierbij, ging sir *B. Hall* voort, echter nog iets, wat voor de opregtheid dier heiligen zeer karakteristiek is. Men had hem namelijk, bij wijze van schikking, voorgesteld, om de Zondags-muzijk in de fatsoenlijke Kengsington Gardens te doen uitvoeren, wanneer hij die in Regents- en Victoria-

Park wilde afschaffen. Hij wenschte dat deze daadzaak algemeen bekend werd, want hij voor zich geloofde toch maar al te zeer, dat, wat aan het eene deel der bevolking vergund is, ook voor het andere gedeelte geen zonde is. — De baronet sloot met het verzoek, om zich in deze zaak toch vooral niet buitensporig te gedragen, want door eene gematigde en goed georganiseerde beweging zou aan de ware vrienden des volks de zege blijven. Na de verwijdering van sir *B. Hall*, die de luidste bijvalsbetuigingen verwierf, werd eene deputatie bij lord *Palmerston* benoemd en een committé tot voorbereiding eener demonstratie.

Daarna werd de volgende verklaring algemeen toegestemd: »Dat de uitvoering van muzijk in de openbare parken, des Zondags namiddags, ongemeen geschikt is tot bevordering van de gezondheid, het geluk en de zedelijkheid des volks; weshalve deze vergadering haar leedwezen en hare verontwaardiging betuigt over het plotseling verbod van een zoo nuttig en onschuldig middel van volksvermaak."

Zelfs door de zoodanigen, welke de Zondagsmuzijk niet ten strengste afkeuren, wordt de handelwijze van den heer *Dickens* in dit geval sterk gegispt. Wel waarderen zij de belangstelling in de mindere volksklassen, door hem bestendig aan den dag gelegd, maar zouden het betreuren wanneer die in eene ziekelijke gevoeligheid ontaarde, welke hem in gevaar bragt om die klassen tegen de gestelde magten in het harnas te helpen jagen en hen tot regters over daden te maken, wier drijfveren zij niet altijd genoegzaam in staat zijn te beoordeelen.

— De *Morning Post* bevat een hoofdartikel, waarin het blad zeer gunstig spreekt over het ontworpen huwelijk van Hr. Ms. oudste dochter met prins *Willem Frederik* van Pruissen.

— Van het Engelsche leger in het Oosten zullen zes regementen naar Canada, vijf naar Gibraltar, drie naar Corfu en negen naar Malta worden gezonden.

— Aan sir *E. Lyons* is eergisteren door den gemeenteraad alhier, uit erkentelijkheid wegens zijne aan het vaderland bewezene diensten, het eere-burgerschap der hoofdstad aangeboden. Het desbetreffende diploma is den admiraal overhandigd in eenen gouden koker ter waarde van 100 guinjes.

— In de ijzergieterij van den heeren *Horsfall*, bij Liverpool, is dezer dagen voltooid een van geslagen ijzer vervaardigd stuk geschut, waaraan gedurende verscheidene maanden gearbeid is. Dit kanon is 16 voeten en 3 duimen lang, aan het achtereinde 44 duimen en aan den mond 27 duimen in doorsnede dik; het weegt 21 tonnen en 17 centenaars, en moet een kogel van 300 ponden vijf mijlen ver werpen. De heeren *Horsfall* hebben dit kanon, welks vervaardiging hun 3000 p. st. gekost heeft, aan het gouvernement ten geschenke gegeven, om het tegen 's lands vijanden te gebruiken, waartoe het evenwel nu wel wat te laat komt.

— De vereeniging der vrienden van den vrede vierde eergisteren den veertigsten verjaardag van haar bestaan. Behalve het besluit, waarin de groote tevredenheid der vergadering over het tot stand komen van den vrede werd uitgedrukt, werd er nog eene andere aangenomen, waarin de geschillen met de Vereenigde Staten werden afgekeurd en de hoop uitgedrukt, dat zij op eene vredelievende wijze zouden worden opgelost.

— De Engelsche dagbladen houden zich thans bezig met de criminele procedure tegen *William Palmer*, welke voor het centraal geregtshof te Londen wordt behandeld. Het getuigen-verhoor duurt reeds eenige dagen voort. De deelneming van het publiek bij deze procedure neemt steeds toe en er bevinden zich onder de aanwezigen een aantal dames, die de akeligste omstandigheden met de grootste bezadigdheid aanhooren. De aanklagt luidt: het door vergif ombrengen van *John Parsons Cook*, die den 21sten Nov. 1854 plotseling te Rigeluij gestorven is, en van *Anne Thornton*, echtgenoot van den aangeklaagde, gestorven den 29sten Sept. 1854, wier leven hij voor 13,000 p. st. had laten verzekeren, en wier lijk, naar aanleiding der geruchten, die zich ten gevolge van den geheimzinnigen dood van *Cook* verbreid hadden, weder opgegraven is. Dezen zoude hij vermoord hebben, en wel door strychnine, om zich van diens geld meester te maken en zich zoo uit nood te redden. *William Palmer* is 31 jaren oud. Hij studeerde te Londen in de medicijnen en zette zich als arts te Rigeley neder. Maar de renbaan ging hem meer ter harte dan zijne praktijk. Zijne stemming in de gevangenis was schijnbaar zoo rustig en vrolijk, als men bij menschen, die zich in eenen zoo vreeselijk ernstigen toestand bevinden, slechts uiterst zeldzaam aantreft. Steeds vertrouwde hij, dat het proces met zijne vrijspraak zoude eindigen en zelfs verhaalt men, dat hij eene weddingschap van 800 tegen 100 p. doen wilde, van eerstdaags de groote Derby-rennen te zullen bijwonen. Ook in de zitting van het gerigt had hij niet het voorkomen van eenen moordenaar, maar van een gewoon goedaardig mensch. Daar een groot getal getuigen gehoord moet worden, is het einde nog niet te voorzien. Naar luid der wet, mogen de gezworenen gedurende den loop der procedure niet uit elkander gaan, moeten geheel buiten gemeenschap blijven en na elke teregtzitting, onder bewaking, naar een naburig hôtel worden overgebragt. De president, door medelijden bewogen, stelde voor, om de gezworenen vóór de zitting versche lucht te laten genieten en verklaarde dat hij het bezwaar van zulk een langdurig proces, waarvan het einde nog niet te berekenen is, niet zou kunnen verdragen, indien hij niet ieder morgen eene wandeling in het park deed. Aan dit voorstel is gehoor gegeven. Men laat hen, onder het toezigt van ambtenaren, wandelingen doen en Zondag l.l. heeft men hen naar de kerk gebragt, en hun later in gehuurde rijtuigen, onder hetzelfde toezigt, in den omtrek van Londen beweging en versche lucht toegestaan.

FRANKRIJK.

PARIJS, 21 Mei.

Het traktaat van den 15den April blijft nog altijd aan de orde van den dag. Men weet tot hoevele beschouwingen dat traktaat reeds aanleiding gaf; doch hoe uiteenloopend de meeningen ook waren, kwam men hierin vrij algemeen overeen, dat deze tusschen Engeland, Frankrijk en Oostenrijk gesloten overeenkomst tot waarborg der onschendbaarheid van het Turksche grondgebied, bepaaldelijk gerigt was tegen Rusland, dat er nu voortaan wel eerst rijpelijk over zal denken voor het weder begeerige blikken op Turkije werpt. Thans evenwel komt het *Journal des Débats* op met een artikel, waarvan de slotsom is, dat het traktaat van den 15den April gerigt is tegen Oostenrijk. Engeland en Frankrijk begrepen namelijk, volgens dat blad, dat de jongste oorlog Rusland voor geruimen tijd buiten de mogelijkheid gesteld heeft, om iets vijandigs jegens Turkije te ondernemen, maar dit is niet met Oostenrijk het geval, dat met zijne lijdelijke staatkunde allerlei inbreuken op het Turksch grondgebied kan voorbereiden en ten uitvoer brengen. Dat begrepen Engeland en Frankrijk en daarom sloten zij een traktaat met Oostenrijk tegen Oostenrijk. — Men ziet dat de geheele redenering zeer gewaagd is; zij vindt dan ook weinig geloof.

Het Russische orgaan *le Nord* erkent, dat dit traktaat niet verwacht was en de bekendmaking daarvan eenige bevreemding gebaard heeft; het beschouwt deze overeenkomst evenwel ook minder als tegen Rusland gerigt, dan wel als eene soort van concessie aan Oostenrijk. Overigens erkent de *Nord*, dat het verlengd verblijf van den heer *von Brunow*, als buitengewoon gezant te Parijs, zonder dat men nog van de benoeming van een definitieven Russischen gezant hoort, wel eenige verwondering in de diplomatieke kringen aldaar te weeg gebragt heeft, doch is tevens van oordeel, dat zij, die tusschen dit feit en het meergenoemde traktaat een verband zoeken, te ver gaan.

— Naar men verzekert, heeft de Keizer besloten aan graaf *Morny* den titel van »prins, aartskanselier van het keizerrijk" te verleenen. Aan dezen titel zal een jaarlijksch inkomen van 500,000 francs verbonden zijn en graaf *Morny* nu een der voornaamste personen van het Fransche keizerrijk worden. Bij het overlijden des Keizers zal hij geroepen zijn eene voorname rol te spelen. Het schijnt, dat *Louis Napoleon* groot vertrouwen in hem stelt.

— De ministeriële bladen bevestigen thans het berigt, dat de prins *Napoleon* eenen togt in de noordelijke zeeën van Europa, tot aan Spitsbergen toe, doen zal, met het doel om de wetenschap te verrijken. Eene stoomkorvet van de Fransche marine is daarvoor tot beschikking van den prins gesteld.

— Het wetgevend ligchaam heeft eene voordragt van het gouvernement ontvangen, strekkende om degenen, welke gronden door drainering willen verbeteren, daartoe in staat te stellen door het voorschieten van gelden uit de schatkist, ten gezamenlijken bedrage van honderd millioen francs.

De zittingen van het wetgevend ligchaam zullen op den 21sten Julij worden gesloten.

— De *Moniteur* bevat heden het berigt, dat de gezant van Oostenrijk aan het hof der Tuileriën, de baron *v. Hubner*, zijne geloofsbrieven den Keizer heeft overhandigd als ambassadeur te Parijs. (Oostenrijk heeft, zoo als wij in ons vorig nommer hebben opgemerkt, anders geene ambassadeurs meer.) Hij heeft bij die gelegenheid den Keizer gezegd, dat de Keizer van Oostenrijk deze bijzondere betrekking met Frankrijk aanknoopte, om den vriendschapsband nader toe te halen en de bestaande innigheid van het verbond tusschen de beide keizerrijken zoo te versterken, dat ze een waarborg zij voor de orde en de zekerheid van allen, gelijk ze in het verleden zoozeer heeft bijgedragen tot het aanbrengen van de weldaden des vredes. — De Keizer heeft daarop met eenige welwillende woorden geantwoord.

— Alle maires der steden, welke de zetels zijn van prefecturen en onderprefecturen, zullen op staatskosten naar Parijs komen, om de doopplegtigheid van den kroonprins bij te wonen.

— Bij voortduring hebben talrijke arrestatiën plaats en de regering moet niet geheel gerust zijn. Men zegt, dat de politie, ten gevolge van de aanwijzingen van buitenlandsche agenten, St. Cloud met de uiterste zorg doet bewaken.

De laatste arrestatiën, welke de overheid in de omstreken van St. Etienne en Marseille bewerkstelligd heeft, schijnen met de bedrijven van het beruchte geheime verbond »*Marianne*" in eenig verband te staan. Dit leidt men af uit zekere verschijnselen, die te Londen onder de Fransche vlugtelingen van de uiterste rigting dadelijk na de bekendwording daarvan waargenomen zijn, en waarbij zij hunne ontsteltenis over de verrigtingen van de politie naauwelijks verbergen konden. Daar echter, naar men zegt, de organisatie der »*Marianne*" zeer voorzigtig en wel doordacht moet zijn, gelooft men niet, dat die arrestatiën leiden zullen tot ontdekking van het geheele net der zamenzwering, hetwelk van Parijs uit over een groot gedeelte van Frankrijk en welligt nog verder uitgebreid wordt. Van de inwendige organisatie van dit geheim verbond wordt van eene geloofwaardige zijde het volgende opgegeven: »Het hoofdbestuur van het genootschap »*Marianne*", dat te Londen onder den naam van »*Commune revolutionnaire*" gevestigd schijnt, stelt zich ten taak in alle departementen van Frankrijk onder-afdeelingen onder verschillende beteekenissen op te rigten. Zij kennen echter elkander niet, en staan slechts met het hoofdbestuur in regtstreeksch verband. Als er eene revolutie uitbarst, constitueren zich deze committés als even zoo vele revolutionnaire departementale vergaderingen, die aan de hoofdleiding der revolutie, welke van Parijs zal uitgaan, onvoorwaardelijk gevolg moet geven. Elke afdeeling moet aan het hoofdbestuur te Londen maandelijks berigt over zekere voorvallen en bijzonderheden onder bereik van het eerste inzenden, en eene opgaaf over het getal troepen, gendarmen, wapendepôts, kassen, vermogen der aan de revolutie vijandige lieden enz. er bijvoegen."

Het programma van het genootschap moet onder anderen de volgende punten behelzen: 1) de democratisch-sociale revolutie van Frankrijk heeft de bevrijding van alle volken van Europa ten doel. Zij legt de wapens niet eer neder, voordat de laatste monarchie uitgeroeid is; 2) de beambten-regering wordt afgeschaft en het volk regeert zich door zelfgekozene commissiën; 3) de staande armee vervalt, en in plaats daarvan komt een volksleger van vrijwilligers; 4) de vijanden van de revolutie worden voor het volksgeregt gesteld en met den dood gestraft; 5) de kerken, deze tirannij der menschheid, worden afgeschaft, en alle geestelijken uit het land verbannen; 6) wanneer een partikulier vermogen meer dan 50,000 franken bedraagt, wordt het overschot in de volkskas gestort; 7) het vermogen des kapitaals houdt op, en alle industriële ondernemingen staan onder contrôle van den staat, die het volk daaraan deel laat nemen.

— Te Marseille zijn de prijzen van Afrikaansch koren, leverbaar op het einde des jaars, van 23 op 20 francs per hectoliter gedaald. Wat beschikbaar is, wordt ferm gehouden, uit hoofde van de schaarschheid. Evenwel worden zeer groote hoeveelheden tegen Julij uit de Levant verwacht, hetgeen eene aanzienlijke daling tegen dien tijd doet te gemoet zien.

NEDERLAND.

'sGRAVENHAGE, 23 Mei.

Bij kon. besluit van den 19den is tot lid van den Hoogen Raad van Adel benoemd jhr. *W. J. C. Rammelman Elsevier*, archivarius van Leiden.

— De heer baron *v. Tuyll v. Serooskerken*, grootmeester van 's Konings huis, is door den Keizer aller Russen tot grootkruis 2de klasse der St. Wladimirs-orde benoemd.

— De hoogleeraar *van der Chijs* te Leiden, is door den Koning van Wurtemberg tot ridder der Frederiksorde benoemd.

— Bij kon. besluit van den 12den is benoemd tot ontvanger der directe belastingen, in- en uitgaande regten en accijnsen te Oldenzaal c. a., *J. van den Hoff*, thans te Dirksland.

— Eergisteren werd door den Hoogen Raad behandeld het beroep in cassatie van jhr. *M. Salvador*, tegen een arrest van het prov. geregtshof in Noordholland, van den 12den Maart, waarbij hij, met bevestiging van een vonnis der regtbank te Amsterdam, van den 11den December 1855, is schuldig verklaard aan laster tegen eene autoriteit of ligchaam, uit meer dan één persoon bestaande, in een gedrukt en openbaar geschrift, en veroordeeld tot eene gevangenisstraf van 15 dagen in eenzame opsluiting te ondergaan, eene geldboete van *f* 100 en in de kosten. Na uitgebragt rapport door den raadsheer *de Vos*, is de conclusie van den adv.-gen. bepaald op den 2den Junij.

— De synodale commissie der Hervormde kerk heeft gisteren hare zittingen gesloten, na van den 29sten April af onafgebroken werkzaam te zijn geweest voor de belangen der Hervormde kerk. Uit haar midden is weder even als vroeger eene commissie benoemd, die in spoed vereischende zaken, de dringende en onvoorziene werkzaamheden voortzet.

— Men leest in het *Journal de Bruxelles*: »De in Holland gevestigde maatschappij tot bevordering der belangen des boekhandels, heeft aan den Nederlandschen minister van buitenlandsche zaken een verzoekschrift ingediend tot sluiting van een traktaat met België, betrekkelijk den letterkundigen eigendom tusschen beide landen.

»Wij gelooven dat België met genoegen zulk eene overeenkomst zien zou, dat het er zelfs veel bij winnen zou. Eenigen onzer Vlaamsche schrijvers genieten in Holland eene verdiende populariteit, en wij meenen dat er tegenwoordig in Holland meer Belgische werken worden nagedrukt dan omgekeerd."

— Aan een partikulieren brief uit Parijs, d.d. 20sten Mei, ontleent de *N. Rott. Ct.* het volgende:

»Het is hier eene drukte van belang en de tentoonstelling van vee, enz., die plaats moet hebben in het gebouw waar het vorige jaar die der nijverheid geweest is, zal voor de liefhebbers zeer uitlokkend zijn.

Meer dan 1500 stuks horenvee worden er verwacht en zij zullen onder de gaanderijen gestald worden; terwijl het middelste gedeelte van het gebouw in een sierlijken tuin, met bloemen, boomen, grasperken, beelden en fonteinen herschapen is. Het zal wel der moeite waardig zijn, dat ook Nederlanders zich herwaarts begeven, om deze tentoonstelling te komen bewonderen; want zeker heeft er nog nooit zoo iets plaats gehad. Er worden geene kosten gespaard; een ieder hier is als het ware met de zaak geheel ingenomen en de verwachting is, dat deze tentoonstelling de vorige nog moet overtreffen."

LEEUWARDEN, 23 Mei.

Bij de jongste verkiezing van leden der prov. staten in het hoofd-kiesdistrict Dokkum, heeft zich het geval voorgedaan dat van de eilanden Ameland met 23 en Schiermonnikoog met 7 kiezers, geene stembussen zijn ingekomen. Van het laatstgenoemd eiland is geenerlei berigt ontvangen, doch van het eerste de mededeeling, dat in de gemeente *geene* stembriefjes waren ingeleverd. De leden van het stembureau, die men wel mag onderstellen de kiesbevoegdheid te bezitten, hebben zich dus ook van stemmen onthouden, waarschijnlijk om verschoond te blijven van het zeetogtje, dat anders alleen met hunne stembriefjes zou moeten zijn gedaan om te Dokkum te komen.

— Alhier zijn ook reeds nieuwe aardappelen aangevoerd door den hovenier *F. Tuininga*, van Dokkum, gebouwd in den tuin van den heer *F. J. van Slooten*, aldaar.

— In de vorige week zijn te Harlingen alleen aan boter uitgevoerd 6141 vierde vaten.

ASSEN, 23 Mei.

De staten der provincie Drenthe kwamen heden alhier buitengewoon bijeen, ter verkiezing van een lid in de Eerste Kamer der Staten Generaal, ter vervanging van mr. *W. J. Tonckens*, die als zoodanig ontslag heeft genomen ten gevolge zijner herbenoeming tot kantonregter te Meppel. Met eenparigheid van stemmen (27) is de afgetredene weder tot lid der Eerste Kamer benoemd.

— Het provinciaal geregtshof van Drenthe heeft heden den heer mr. *J. A. Willinge Gratama*, redacteur der *Prov. Drentsche en Asser Courant*, ter zake van het artikel in genoemd dagblad, gerigt tegen den heer *J. F. Zijlker*, met vernietiging van het vonnis des eersten regters, veroordeeld tot eene geldboete van *f* 100 en de kosten van het proces.

— De turf, gegraven te Schoonoord langs het Oranjekanaal, voldoet aan de verwachting. Dien ten gevolge zijn aldaar eergisteren reeds elf schepen aangekomen, ten einde turf in te laden, bestemd voor Noord- en Zuidholland. Zonder twijfel zal dit voor de Drentsche Middenveen- en Kanaal-maatschappij de beste resultaten opleveren.

Gemeenteraad van Groningen.

Zitting van Vrijdag avond den 23sten Mei.

Aanwezig: de heeren SLOT, TRIP, VAN ITTERSUM, ROELFSEMA, VAN HOUTEN, ONNES, DE SITTER, CREMERS, MESDAG, MEIJER, DOMMERING, VAN HEIJNINGEN BOSCH, UPMEIJER, WICHERS, DE LA FAILLE, QUINTUS en VAN IMHOFF.

Het eerste gedeelte dezer zitting was gewijd aan de voortzetting der beraadslagingen over het nieuwe politie-reglement.

Hierop worden de volgende zaken ter tafel gebragt:

1) *Rapport omtrent de vertimmering van de gebouwen der akademie Minerva.* De conclusie van het rapport strekte om die vertimmering te doen uitvoeren volgens een plan beraamd op *f* 11.880.62.

Burg. en weth. vinden er bezwaar in eene zoo groote som te besteden voor het ontworpen plan en geven daarom aan den raad in overweging, aan hen op te dragen zich te wenden tot de directie van Minerva met het verzoek om zich nog eenigen tijd met de thans bestaande localiteit te behelpen, ten einde aan den raad de gelegenheid te geven inmiddels nog naar eene andere plaats om te zien. Zij stellen verder voor het rapport niet aan te nemen.

De heer CREMERS wenscht de beslissing over het rapport aan te houden. Wordt het in stemming gebragt, dan zal hij zich er voor verklaren, omdat er op dit oogenblik geen beter plan bestaat, en iets moet worden gedaan.

Nadat nog een paar leden zich hierover hebben uitgelaten, wordt het rapport in stemming gebragt en met 11 tegen 6 stemmen verworpen. (*Voor:* de heeren *van Houten*, *Onnes*, *de Sitter*, *Cremers*, *Quintus* en *van Imhoff*). Daarna wordt overeenkomstig de voordragt van burg. en weth. besloten.

2) *Bestek wegens het schoonmaken der kazernegebouwen in* 1856.

De voorzitter geeft in overweging deze zaak te behandelen en het bestek zoo mogelijk goed te keuren.

De heer QUINTUS vraagt alleen het woord om te zeggen, dat, als hij zijne goedkeurende stem aan het bestek zal geven, dit alleen geschiedt om de zaak in haar geheel te houden en niet zoo voetstoots aan den minister van oorlog te verklaren, dat de gemeente reeds terstond geene gelden meer voor de kazernegebouwen wil uitgeven.

De heer WICHERS is op dit oogenblik ook niet tegen het toestaan der gelden, die tot nu toe steeds zijn verleend; hij wenscht evenwel ook in haar geheel te laten de vraag over de verpligting der gemeente tot deze uitgaven.

De heer DE SITTER zou, ware de zaak hier voor het eerst besproken, haar mogelijk als van ondergeschikt belang hebben beschouwd en er zijne stem aan hebben gegeven. Hij heeft er echter zijne aandacht bepaald op gevestigd en is daardoor tot het besluit gekomen om het bestek niet goed te keuren. De reden daartoe is deze, dat de grondwet in art. 187 bepaalt, dat al de kosten voor de legers van het rijk uit 's lands kas moeten worden voldaan en niet ten laste der gemeenten kunnen worden gebragt. Met het oog op den afgelegden eed om de grondwet te handhaven en de belangen der gemeente te behartigen, gelooft spr. geene vrijheid te hebben zijne stem aan de gevraagde uitgave te geven.

De heer DE LA FAILLE ziet er voor zich geene zwarigheid in om ook nu nog het schoonmaken der kazernegebouwen voor rekening der gemeente te laten doen, ten einde geene belemmering in den loop der zaken te weeg te brengen. Hij wenscht evenwel gaarne te worden ingelicht omtrent de verpligting der gemeente en verzoekt den voorzitter eene commissie van onderzoek te willen benoemen.

De heer VAN IMHOFF zegt, dat, wanneer hij de vraag wilde onderzoeken of de gemeente verpligt is de hier bedoelde werken uit te voeren, hij welligt van gelijk gevoelen als de heer DE SITTER zoude zijn. Evenwel, de raad heeft de begrooting reeds vastgesteld en deze is door Ged. Staten goedgekeurd en daarop is ook de nu gevraagde uitgave uitgetrokken. Nu gelooft hij wel niet, dat de raad verpligt is iedere som op de begrooting uitgetrokken te besteden; maar bij de besparing dier gelden mag geen ander beginsel worden aangenomen, dan dat waarvan men bij de goedkeuring der begrooting is uitgegaan. Wilde men hiervan afwijken dan zou de goedkeuring der begrooting door Ged. Staten geheel buiten effect kunnen worden gesteld. Dit is de reden waarom hij thans voor de uitgave zal stemmen.

De heer TRIP zegt, dat de thans besprokene verpligting reeds lang bij burg. en weth. een punt van ernstige overweging is geweest. Zij hebben zich daarbij niet alleen voorgesteld wat de grondwet wil, maar ook wat het belang der gemeente en der militairen zelve medebrengt. Hij bedoelt hiermede niet een bekrompen louter finantiëel belang der gemeente, want dan zouden zij welligt van eene andere zienswijze zijn, maar wil de zaak meer uit een algemeen oogpunt hebben beschouwd. En dan bestaan er allezins termen voor, dat het rijk voor het onderhoud der kazernen zorgt; het is van het uiterste gewigt, dat het rijk niet van de gemeenten afhangt, maar zelf kan bepalen, waar en hoe de militairen zullen zijn gekazerneerd. Dit maakt intusschen geen inbreuk op zijne overtuiging, dat als de gemeente jaren lang in het onderhoud en schoonmaken heeft voorzien, zij niet plotseling daarmede moet ophouden; dit zou noch met de beleefdheid, noch met een goeden loop van zaken zijn overeen te brengen. Hij acht echter een ernstig onderzoek van het grootste belang.

De heer ONNES zal voor de uitgave stemmen, omdat die te weinig beteekent (*f* 300 à *f* 400) tegenover het belang voor de gemeente om hier eene bezetting te hebben; hij zal dat doen, opdat het departement van oorlog niet ons nog de kleine bezetting afneme, maar integendeel deze vermeerdere in overeenstemming met het gewigt, 't welk van die zijde in de vesting Groningen wordt gesteld.

De heer CREMERS is van hetzelfde gevoelen als de heer DE SITTER. Aan den vorigen spreker moet hij doen opmerken, dat het leger over het geheele rijk moet worden verdeeld en Groningen dus wel altijd zijn bescheiden deel zal krijgen, en dat het hier niet alleen de geringe som voor het schoonmaken maar ook die voor het onderhoud der kazernen betreft. Ook zal het plotselinge der weigering hem niet weerhouden; eenmaal moet toch altijd de eerste keer zijn. Hij ziet daarin ook niet zulk een groot bezwaar. Als de gemeente niet betaalt, zal het rijk dit doen en de fondsen des land zijn ruim genoeg om daarvan die *f* 400 uit te geven, die anders door de gemeente in het algemeen belang zouden zijn verleend. Aan den heer VAN IMHOFF merkt spr. op, dat op de begrooting geen afzonderlijke post voor het schoonhouden staat uitgetrokken.

De heeren TRIP en DE SITTER komen nader op hun gevoelen terug.

De heer VAN ITTERSUM vereenigt zich met den heer ONNES. Er is wel gezegd, dat het onderhoud van de kazernes duizende guldens bedraagt, maar daarover is nu geene kwestie; het betreft thans alleen het schoonhouden en daarvoor wil hij de gelden uitgeven. Men heeft hiertegen de grondwet ingeroepen. Dit brengt spr. tot het uiten van den wensch, dat deze geheele zaak grondig worde onderzocht; dat thans het bestek worde goedgekeurd en dan eene commissie benoemd, die de verpligtingen der gemeente naauwgezet overweegt. Dan eerst zal het de vraag zijn, of de raad met het oog op de grondwet en den afgelegden eed de vrijheid heeft op den duur die gelden te betalen.

De heer CREMERS stelt voor, de zaak zelve in haar geheel te laten en om alzoo te besluiten: 1) dat er eene commissie van onderzoek zal worden benoemd, en 2) dat het bestek worde goedgekeurd.

De heer VAN HEIJNINGEN BOSCH kan zich hiermede zeer goed vereenigen; hij gelooft ook, dat de grondwet de hier besprokene uitgaven niet toelaat, maar nu de gemeente ze jaren lang gedaan heeft, heeft het voor hem iets stuitends in, zoo plotseling die uitgaven te weigeren.

Overeenkomstig het voorstel van den heer CREMERS wordt besloten. Tot leden van de commissie van onderzoek worden door den voorzitter aangewezen de heeren: VAN IMHOFF, QUINTUS, WICHERS, CREMERS en DE SITTER.

3) *Ontwerp-besluit tot den onderhandschen verkoop van een stuk gronds bij Nieuwe Schans aan de dijkregters van Nieuw Beerta, voor f* 1200. Vastgesteld, onder goedkeuring van Ged. Staten.

4) *Ontwerp-besluit tot betaling van een subsidie van f 500 voor den nieuwen grindweg, loopende van den kunstweg door Finsterwolde over den Ganzedijk.* Die som zal worden gevonden door af- en overschrijving uit den post voor onvoorziene uitgaven van de begrooting over 1856. — Vastgesteld, onder goedkeuring van Ged. Staten.

5) *Ontwerp-besluit strekkende om het veer tusschen Oldehove en Groningen in overeenstemming te brengen met de gemeentewet.* — Ter visie.

Na voorlezing der korte notulen wordt deze zitting opgeheven.

GRONINGEN, 24 Mei.

In ons vorig nommer hebben wij reeds eene beschrijving gegeven van het nieuwe gebouw van de societeit *de Harmonie*, 't welk eergisteren is geopend en des avonds door een concert ingewijd. Op deze feestelijke inwijding zelve komen wij thans terug. Zoo indrukwekkend de aanblik was van de prachtvolle en ruime concertzaal, zoo gunstig was ook de indruk welke door de uitvoering van de concertstukken werd te weeg gebragt.

De gedachte, om eenige stukken met dubbel orkest, harmonie- en strijk-instrumenten, te doen uitvoeren, mogt allergelukkigst genoemd worden. In de uitvoering van den *Hochzeitsmarsch* van MENDELSSOHN BARTHOLDY lag eene eenheid en kracht, zoo als hier bij heugenis geen muzijkstuk, van dien aard, ten gehoore is gebragt. Wij gelooven dan ook, dat de ware voorstanders van dezen zeldzamen, grooten componist, met innig wèlgevallen dat geniale gewrocht van den te regt geliefden BARTHOLDY zullen hebben aangehoord. De feestzang door de liedertafel *Gruno*, woorden van den heer mr. A. MODDERMAN, was kennelijk met eenige overhaasting ingestudeerd, zoodat de toepasselijke verzen, door eene niet duidelijke voordragt, veel van hunne waarde verloren. De ouverture *Felsenmühle*, no. 3 van 't programma, voor gewoon orkest, deelde eenigermate in het lot van het vorig nommer; de vereischte eenheid ontbrak en verloor die schoone ouverture daardoor het krachtvolle karakter. No. 4, *Adé* van ABT en *het Vlaggelied* van VERHULST zijn meesterlijk door de liedertafel uitgevoerd. De ouverture *Guillaume Tell*, van ROSSINI, heeft waardig de eerste afdeeling gesloten. — No. 1 der 2de afdeeling, *Gaza-Ladra*, mede van ROSSINI, voldeed, wat de uitvoering betreft, vrij goed. Over no. 2, feestzang, *Solo met bromstemmen*, van REICHARDT, woorden van den heer J. DE BOER, E.z., zal wel ééne stem zijn, en wel deze, dat dit algemeen beminde lied, allerkeurigst door den heer J. MARTINI, lid der liedertafel, gezongen is. Het hierop onmiddellijk door de liedertafel gezongen *Choeur de buveurs*, met strijkkwartet, van ROSSINI, was krachtvol en schoon. No. 3, *Variations brillantes pour la Clarinette*, van MAIJSEDER, werd door den heer A. DE CORNILLON, met 's mans eigenaardig, groot talent, voorgedragen; de daverende toejuiching moge den virtuoos op de clarinet ook nu weder ten bewijze zijn geweest, op welk een hoog standpunt van achting hij in de stad zijner inwoning staat. — *De Kriegerscène*, onder harmonie-begeleiding, door de liedertafel gezongen, maakte mede eene onverdeelde aanspraak op eene der keurigste nommers van het programma, even als nommer 5, ouverture: *Le Roi d'Yvetot*, van ADAM, voor dubbel orkest. (Wij nemen deze gelegenheid waar, om, bij de vermelding van dit sluitnommer van het concert, mede te deelen, dat op den dag der voorlaatste repetitie, het stoffelijk overschot van den waardigen componist ADAM ten grave is gedragen en de uitvoering van zijne compositie ook nú het bewijs heeft geleverd, dat de waarlijk groote mensch leeft ook na zijnen dood.) Tot dus verre over het concert: een concert, dat, onder de leiding van onzen stadgenoot den heer M. HAGEMAN, ook ten volle het bewijs heeft geleverd, hoe zeer deze geniale musicus berekend is, èn om een groot, bekwaam personeel te zamen te brengen, èn in den kort gegunden tijd, tot eene, over het geheel genomen, schoone uitvoering voor te bereiden, de plaats en de gelegenheid van de opvoering geheel waardig.

Toen het eerste stuk van het programma was afgespeeld, vatte de heer mr. J. H. GEERTSEMA, voorzitter van het bestuur der societeit, het woord op en heette de aanwezige leden een hartelijk welkom in het nieuwe gebouw. Hij vertrouwde, dat de indruk van allen bij dit binnentreden in de ruime zaal gunstig was geweest; wees, om dien nog te verhoogen, op het ondoelmatige, kleine en veraf gelegene oude lokaal waarin tot nu toe de bijeenkomsten der societeit waren gehouden; ging kort na, wat er gebeurd was om dit nieuwe gebouw tot stand te brengen en hoe het bestuur eindelijk er in geslaagd was het voorgestelde doel te bereiken; betuigde aan allen die daartoe hadden medegewerkt een' welverdienden dank; en wekte de leden allen op het hunne er toe bij te dragen tot vermeerdering van den bloei dezer vereeniging, in ons vaderland welligt eenig in haar soort, waarin zoo vele leden van onderscheiden stand en rang in de maatschappij te zamen komen om de genoegens van het gezellig verkeer onderling te genieten. »Laat ons, zoo eindigde de spreker, de harmonie (de zinspreuk dezer societeit) bewaren, blijve deze het pand van onze eensgezindheid, het middel tot bevordering van dien echten burgerzin, waaraan Nederland zijn' bloei te danken heeft en waarvan de leden dezer societeit steeds getoond hebben het groote gewigt te waarderen."

Die woorden werden al dadelijk gedurende den verderen loop van den avond bewaarheid. Want hoezeer de zalen van het gebouw, als ook de veranda langs hetzelve geheel bezet was, zoodat het aantal feestvierenden daar bijeen wel op 2000 mag worden begroot — werd toch geen oogenblik de goede orde verstoord.

Tegen den afloop van het concert was in den ruimen tuin eene illuminatie aangebragt, die evenwel door het regenachtige weder minder gelukkig slaagde.

In de zaal werd alles, zooveel bij eene volle zaal slechts mogelijk was, in gereedheid gebragt om de liefhebbers van den dans tot het bal uit te noodigen, en spoedig was dan ook zooveel ruimte gevonden, dat hiermede een aanvang kon worden gemaakt. Tot laat in den nacht werd daaraan deelgenomen, terwijl men in het overige gedeelte der zaal zich aan het gezellig verkeer overgaf.

En nu ten slotte brengen wij onzen herhaalden dank aan elk in 't bijzonder, die iets heeft bijgedragen, zoo tot de oprigting van het schoone Harmonie-gebouw, als tot de feestelijke inwijding van hetzelve, en in het bijzonder aan de commissie, die belast is geweest met de waarlijk niet gemakkelijke taak, om aan zulk een groot publiek eenen onvergetelijk feestelijken avond te bezorgen.

— De grijsaard B. H. MEIJER, onderwijzer der jeugd in deze stad, tegenover het Akademisch ziekenhuis alhier, viert heden zoo niet een eenig, dan ten minste hoogst zeldzaam feest.

Het was namelijk den 24sten Mei 1800 dat hij in deze provincie zijne school opende en in 1803 zulks deed in deze stad; zoodat hij 56 jaren mogt medewerken aan de opleiding van Neêrlands jeugd.

Met een naar boven gevestigd oog en een dankbaar hart dankt hij zijn' Hemelschen Vader voor een voorregt, dat aan zoo weinigen verleend wordt. Jammer echter, dat ook hij met zoo velen het leed gevoelt, dat het gouvernement geen fonds heeft kunnen aanwijzen, waardoor aan afgeleefde grijsaards eene onbekrompen rust kan worden verleend.

— Donderdag l.l. heeft de regtbank alhier uitspraak gedaan in de zaak van L. DE B., wegens het houden van een mesthoop in den tuin achter zijne woning zonder vergunning, en wegens die overtreding veroordeeld in eene boete van f 20 en in de kosten van het geding.

— Heden middag is alhier van de werf *het Hoofd*, van den scheepsbouwer F. U. V. D. WERF, met goed gevolg te water gelaten het nieuwgebouwde schoonerschip *Jantje Meijer*, groot pl. m. 140 lasten, zullende gevoerd worden door kapit. D. J. DE JONGE, van Veendam. Dit is het eerste schip, hetwelk van deze grootte op die werf is gebouwd.

— Bij kon. besluit van den 19den dezer zijn benoemd tot dijkregter van Grijzemonnikenklooster en Lesterhuis, provincie Groningen, de heer H. T. NIEBORG; tot dijkregter van Groot Termunten, de heer O. J. BOSKER; tot dijkregter van Woldendorp, de heer J. H. VAN DER SCHUUR; tot leden in het bestuur van den Finsterwolder polder, de heeren J. VAN DER MOLEN en H. BUURMA; tot dijkregter van den Kroonpolder, de heer G. BUSSCHER MULLER, en tot dijkregter van den Stads-nieuwenpolder, de heer O. POSSEL.

— De *Amsterdamsche Courant* van gisteren beheist eene aankondiging van een' in de hoofdstad gevestigden boekhandelaar, die zegt, een begin te maken met de boeken *voor niet te geven.* Bij hem kan men de 35 deelen van EUGÈNE SUE's roman: *Les sept péchés capitaux*, voor vijfendertig stuivers koopen, en ontvangt dan nog als *souvenir op den koop toe*, een exemplaar van den *Wandelenden Jood*, van dienzelfden schrijver.

— Volgens berigt van Zr. Ms. consulaat-generaal te *Athene*, heeft de Grieksche regering onlangs de wet ingetrokken, waarbij de uitvoer van granen werd verboden.

AANBESTEDING.

GRONINGEN, 24 Mei. Gisteren morgen had alhier ten huize van den logementhouder UITHOF, aan de Groote Markt, door den eerstaanwezenden ingenieur, de aanbesteding plaats van het uitvoeren van verbeteringen aan de beide buskruidmagazijnen alhier. Dit werk werd ingezet op f 2000, telkens met f 20 verhooging; waarop 4 biljetten waren ingekomen; laagste bieder R. MEIJER, te Groningen, voor f 3080.

KERKNIEUWS.

Beroepen te Sassenheim, ds. LA LAU, pred. te St. Anthoniepolder.

TELEGRAFISCHE BERIGTEN.

EFFECTEN-BEURS.

AMSTERDAM, 24 Mei.

NEDERLAND Werk. Schuld	à 2½ pCt.	63¾.
Dito Dito	» 3	» 75⅜.
Dito Dito	» 4	» 93$\frac{9}{16}$.
OOSTENRIJK Metalliek	» 5	» 79¼.
Dito 1851 en 1852	» 2½	» 40⅛.
Dito Nieuwe Litt. B	» 5	» 85¼.
Dito Nation. Metall	» 5	» 80$\frac{1}{16}$.
SPANJE Onbep. St.	» 1¼	» 25¼.
Dito Binnenl	» 3	» 41.
PORTUGAL	» 3	» 45⅝.
RUSLAND Obl. *Hope* 1798 en 1816	» 5	» 102⅞.
Dito Dito 1828 en 1829	» 5	» 101¾.
Dito bij *Hope*	» 4	» —
Dito bij *Stieglitz*	» 4	» 84½.
N. Leening van 1855 bij *Stieglitz*, 5de serie	» 5	» 91¼.
Dito 6de serie	» 5	» 92¼.

LONDEN, 24 *Mei.* Consols 94⅛.

PARIJS, 24 *Mei.* Fransche 3 pCt. 75.20.

WEENEN, 24 *Mei.* Metalliek 5 pCt. f 84¼. Nat. Leening f 85. Wissel op Londen f 10.03. Zilver 3¼.

ZEETIJDINGEN.

Binnengekomen.

AMSTERDAM 20 Mei, *Bouwmeester* Loopuit, Banjoewangie; *Nolles* Calypso, Suriname; — 21 *van Oosteroom* Julie Claire, Bat.; *Barkey* Zeemanshoop, Banjoewangie; *Parma* Caspar de Robles, Nickerie; *Holm* Straat Sunda, Newc.; *Geltes* Twee Gebroeders, Bremen; — 22 *Ruigh* Morgenster, Charleston.

NICKERIE 10 April, *Kroll* Antje en Jansje, Newc.

SALONICA 3 Mei, *Hoekstra* Stad Stavoren, Amst.

VENETIE 13 Mei, *Kraan* Sia en Elisabeth, Ibraila.

CARTHAGENA 2 Mei, *Reinink* Harbardina, v. Galatz n. Amst.; heeft den 10 dito de reis voortgezet.

LONDEN 20 Mei, *Kruisinga* Sphynx, Montevideo.

PORTLAND 19 Mei, *de Wilde* Twee Gezusters, v. Rott. n. Bat.

SCARBRO 19 Mei, *Douwes* Klasina Maria, Antw.

QUEENSTOWN 20 Mei, *Meppelder* Thetis, Montevideo.

GLOUCESTER 19 Mei, *Astuling* Catharina Cornelia, Gron.

NORTH SHIELDS 19 Mei, *Wiencke* Engelina Meinderdina, Lynn.

HAMBURG 20 Mei, *Prins* Jonge Barend, Termunterz.

BREMERHAVEN 20 Mei, *Albers* 3 Gebroeders, Groningen.

SWINEMUNDE 19 Mei, *de Winter* Geertruida Catharina, Amst.; *Verstok* Regina Elisabeth, Newc.

STOCKHOLM 14 Mei, *de Groot* Johanna Maria, Stettin; — 15 *Vos* Cornelia, Newc.

SANDHAMN 15 Mei, *Bontekoe* Jacobina, Newc.

BOLDERAA 16 Mei, *de Jonge* Houthandel, Koningsb.; 17 — *Duit* Fennegina en *Vos* Catharina, Malmö.

BERGEN 15 Mei, *Vaalman* Aurora, Amst.

GOTHENBURG 13 Mei, *Brambergen* Twee Gebroeders en 14 *Holscher* Elisabeth Jacobina, Rott.

SWINEMUNDE 18 Mei, *Scholtens* Hillechina Scholtens, Rott.

PILLAU 19 Mei, *Heddes* de Vlijt en *v. d. Star* Maria, Stettin.

MEMEL 17 Mei, *Emmelkamp* Annechiena, Koningsb.

TONNINGEN 17 Mei, *Veldhuizen* Helena, n. Koningsb. en *Huisman* Aurora, Rendsb., beide v. Amst.; — 18 *Prins* Heiko Prins, v. Windau n. de Weser; *Eisinga* Martinus Heere, v. Rostock n. Londen.

RENDSBURG 15 Mei, *Strenge* Catharina, v. Apenr. n. Holl.; — 16 *Sprik* Grietina Hillech., v. Hamb. n. Petersb.; — 17 *Lodewijks* Anna, v. Bremen n. Carlshamn; *de Beer* Johanna Jacoba, v. Harl. n. Rostock; — 18 *Top* de Onderneming, v. Bremen n. Dantzig, *de Jonge* Elisabeth, v. Amst. n. Stettin; — 19 *de Jong* Catharina Cornelia, v. Rouaan n. Stockholm.

HOLTENAU 16 Mei, *de Jonge* Margaretha Meijering, v. Stettin, 17 *Mewes* Delphin, v. Hadersleben en *Poppen* Nanny Johanna, v. Colding, alle 3 n. Amst.; — 18 *Prins* Roelfina, v. Stolpem. n. Wisb.

Vertrokken.

AMSTERDAM 20 Mei, *Biesthorst* Anjer, n. Makassar en Batavia; *Pik* Maria Aurelia, Archangel; *Pronk* Hendrika Gesina, Gothenburg; *Krook* Twee Gebroeders, Hamburg; — 21 *de Lang* Johanna Christina, Surin.; *Kruisinga* Vr. Reina, Husum; — 22 *Dethmers* Brandenburg, Venetië; *van Wulven* Zwaluw, Archangel.

TEXEL 21 Mei, *de Jong* Staatsraad Baud en *Haagsma* Doctrina et Amicitia, Bat.; *Molenaar* Nepthun, Curaçao; *Menzis* Maria en *Smit* Annechiena Gesina, Venetië; *Gruppelaar* Hillechina, Napels; *Antusch* Louisa, Livorno; *Ouwehand* Preciosa, Lissabon; *Caspersma* Eendracht en *van 't Veer* de Jonge Antje, Londen; *Bruun* de Vrede en *Geelmuyden* Catharina Johanna, Nerva; — 22 *Swart* Senior, *Teekelenburg* Sara Alida Maria en *Munnix* Javaan, Batavia.

VLIE 18 Mei, *Lever* Jantina Ikiena en *Visser* Catharina Maria, Petersb.; *v. Sluis* Tjakina, Aarhuus; *Meijer* Wobbina Cathar., Bergen.

HELVOET 21 Mei, *Harten* Australië, *Spaanderman* Prinses Sophia, *Hoeksma* Gouv.-Gener. Duymaer v. Twist, *Immink* Prins Veldmaars., *v. d. Waal* S. van Heel en *v. d. Meulen* Sooloo, Batavia; *Visser* Presid. v. Buren, Makasser; *Hakker* Bakkenhagen, Messina; *de Zeeuw Bagges* Thetis, Tromsoe; *Vernes* Merwestroom, Bergen.

BRIELLE 21 Mei, *Meuldijk* Joanna, Archangel; *Waterborg* Fennechiena, Memel.

BROUWERSHAVEN 21 Mei, *Cramer* Osiris, Batavia.

OSTENDE 18 Mei, *Stroobos* Niessina Schuringa, Noorwegen.

HAMBURG 20 Mei, *Emmelkamp* Geertruida, Hoogezand; — 21 *Nieland* Hoop en Liefde, Schiedam.

BREMERHAVEN 20 Mei, *Speelman* Catharina Alberdina en *Niezen* Geziena, Amst.

TRAVEMUNDE 20 Mei, *Lieffijn* Goede Verwacht. en *Kuipers* Alida Schuringa, Oostzee.

SWINEMUNDE 16 Mei, *Kaizer* Harmonie en 18 *Engelsman* Schuringa, Rusland.

STOLPEMUNDE 14 Mei, *Gort* Frouwina Steenhuizen, Petersb.

WARNEMUNDE 18 Mei, *Ketelaar* Hazard, Londen.

FLENSBURG 14 Mei, *Drewes* Hendrika, Petersb.

GREIFSWALD 18 Mei, *Rasker* Leentje Dost, Veile.

BOLDERAA 15 Mei, *Visker* Johannes Hermannes, Elseneur.

BERGEN 13 Mei, *Vos* Catharina Knelsine, Rusland.

AGGER-KANAAL 13 Mei, *Jager* Zwaantje Elisabeth, Engeland.

In lading.

CHARLESTON 2 Mei, *de Wijn* California, *Remmersen* Vr. Martha, Amsterdam.

VENETIE 14 Mei, *de Groot* Engelina Jacoba, Amsterdam, *Jager* Belina, Londen.

LIVERPOOL 19 Mei, *Schuur* Aaltje Pronk, Petersb.

Zeilklaar.

NEWCASTLE 17 Mei, *Bakker* Josine Louise en *v. d. Zwaag* Vrouw Ida, Amst.

ZOUTMAN, 23 Mei. Vertrokken 22 Mei, *van Duinen* Regina, Lond.; *de Haan* Sjoumenta, Hull.

Zeilklaar *Zuiderduin* Sara Wilhelmina, Archangel.

PENZANCE, 17 Mei. Het schip Samuel Hendricus, kapit. *A. Pronk*, van Rotterdam n. Batavia, alhier met schade binnengeloopen, heeft de reparatie volbragt en zal, bij gunstige gelegenheid, den 19 dezer uit het drooge dok gehaald worden.

LIJST DER NEDERLANDSCHE SCHEPEN welke de Sond gepasseerd zijn.

18 Mei. *Oosterloo*, Catharina, v. Hamburg n. Petersb., m. stukgoed.
Panman, Magrietha, v. Rott. n. Memel, m. steenkool.
Nielsen, Elise Catharina, v. Amst. n. Riga, m. ballast.
Kemper, Nijverheid, v Norden n. Stettin, m. haver.
Ketelaar, Phoebus, v. Hamburg n. Petersb., m. zwavel.
Douwes, Harmonie, v. Amst. n. Petersb., m. suiker.
Scherpbier, Jeltina, v. Amst. n. Petersb., m. suiker.
Klasen, Margrietha, v. Amst. n. Petersb., m. stukgoed.
Aggen, Louisa Helena, v. Amst. n Petersb., m. suiker.
Kooiman, Onderneming, v. Amst. n. Riga, m. ballast.
Elsinga, Alpha, v. Hamburg n. Petersb., m. stukgoed.
Slager, Jan Hendrik, v. Hull n. Petersb., m. zout
Karsies, Hillechina Wilkens, v. Newc. n. Petersb., m. Alkali.
Pot, Anna Catharina, v. Amst. n. Petersb., m. suiker.
de Weerd jr., Groot Lankum, v. Amst. n. Petersb., m. stukgoed.
Kuiper, Hendrika Hillechina, v. Amst. n. Petersb., m. stukg.
Waker, Catharina Isabella, v. Amst. n. Petersb., m. stukg.
Corporaal, Vr Martha, v. Zwolle n. Riga, m. ballast.
de Boer, Geziena, v. Londen n. Petersb., m. zwavel.
Jonker, Themis, v. Rott. n. Stockholm, m. arrac.
Falk, Argo, v. 't Nieuwediep n. Lulea, m. ballast.
Brandts, Jonge Willem, v. Amst. n. Petersb., m. suiker.
Douwes, Geerdina, v. Amst. n. Riga, m. stukgoed.
Kiewit, Maria Catharina, v. Rott. n. Gefle, m. jenever.
de Boer, Zwaantina Hendrika, v. Amst. n. Petersb., m. suiker.
de Jonge, Petrus Jacobus, v. Rott. n. Petersb., m. suiker.
Landeweer, Zeevaart, v. Amst. n. Petersb., m. stukgoed.
Brouwer, Twee Gezusters, v. Randers n. de Oostzee, m. ballast.
Kammenga, 3 Gebroed. Sikkens, v. Rott. n. Petersb., m. boomw.
Schuring, Egberd. Anna, v. Duinkerken n. de Oostzee, m. ball.
Visser, Cath. Hermanna, v. Londen n. Petersb., m. zwavel.
Naatje, Alberd. Edzina, v. Amst. n. Petersb., m. stukgoed.
Heres, Susanna, v. Hamb. n. Petersb., m. stukgoed.
Puister, Rieka, v. Amst. n. Petersb., m. suiker.
Mulder, Afiena Agatha, v. Amst. n. Petersb., m. stukgoed.
Stratingh, Jantina, v. Newc. n. Petersb., m. cokes.
Kagelmacher, Johanna, v. Amst. n. Petersb., m. boomwol.
Schuring, Hillechina, v. Rouen n. Stockholm, m. wijn.
de Grooth, Georg, v. Amst. n. Petersb., m. stukgoed.
19 — *Potjewijd*, Alida Elizab., v. Bergen n. Riga, m. harings.
Oostra, Margr. Hillechina, v. Amst. n. Stockh., m. stukgoed.
Lever, Hendrika, v. Fowey n. Koppenh., m. graniet.
Lever, Johanna Elizab., v. Hamb. n. Petersb., m. ijzerwaren.
Teensma, Jonge Brechtus, v. Amst. n. Petersb., m. suiker.
v. Wijk, Jenny, v. Amst. n. Petersb., m. hout.
Knol, Catharina, v. Amst. n. Petersb., m. suiker.
Boer, Eendragt, v. Middlesbro n. Malmö, m. ijzer.
Pijk, Lucas Wigcher, v. Newc. n. Petersb., m. steenkool.
Kieft, Jantina Ikkina, v. Dantzig n. Antw., m. lijnzaad.
Hensema, Ida Berendina, v. Gloucester n. Petersb., m. zout.
Besseling, Elsiena, v. Londen n. Petersb., m. zwavel.
Ketelaar, Hazard, v. Rostock n. Lond n, m. tarwe.
de Jonge, Jantina Engelina, v. Delfzijl n. Riga, m. ballast.
Vlas, Marianne, v. Koningsb. n. Antw., m. lijnzaad.
Voogd, Weldaad, v. Newc. n. Petersb., m. boomwol.
Engelsman, Christina, v. Amst. n. Koningsb., m. stukgoed.
Kwint, Anna Berendina, v. Londen n. Koningsb., m. stukgoed.
Vos, Stientje Maria, v. Koningsb. n. Londen, m. talk.
Schuur, Annechina Bouwina, v. Koningsb. n. Londen, m. talk.
Rosenbeek, Vier Broeders, v. Dantzig n. Holland, m. hout.
20 — *Duintjer*, Elsiena, v. Middlesbro n. Malmö, m. ijzerw.
Zeijlinga, Agatha, v. Amst. n. Petersb., m. suiker.
Addens, Jantje Doornbos, v. Rott. n. Petersb., m. stukgoed.
Brink, Patrioten, v. Amst. n. Petersb., m. suiker.
Carst, Elizab. Lollina, v. Rott. n. Petersb., m. suiker.
Dijk, Cornelia, v. Rouen n. Stockholm, m. stukgoed.

De wind den 18 Mei Z.W., W.; den 19den Z.W., den 20sten W.

LAATSTE BERIGTEN.

Binnengekomen.

AMSTERDAM 22 Mei, *Timmer qq.* Christina Agatha, Banjoew.; — 23 *de Veer Czn.* Java's Welvaren, Colombo; *Kramer* Rensina, Stettin.

VLIE 21 Mei, *Bakker* Josina Louisa, *Visser* voor wijlen *v. d. Zwaag* Vr. Ida en *Munneke* Baudina, Newc.

HELVOET 22 Mei, *Gerrebrands* Karel August, Banjoew.; *Jaski* Willem Barendsz., Callao.

BELFAST 18 Mei, *Potjer* Agatha Hendrika, San Sebastiaan.

HULL 20 Mei, *Keppel* Hendrik en Alida, Memel.

PORTO 10 Mei, *Hoveling* Redite, Newc.

GIBRALTAR 10 Mei, *Kooima* Twee Gebroeders, Konst.; *Meijer* Wilhelmina, v. Cette n. Koppenh.

MARSEILLE 20 Mei, *Keun* Johanna Catharina, Newc.

NEWYORK 5 Mei, *Driest* Wildeman, Livorno.

MAROIM 28 Maart, *Scherpbier* Alberdina, Rio Grande.

AMHERST 23 Maart, *Nap* Diligentia, Rott.

PILLAU 20 Mei, *Boer* Niessina Beerta, Rouen.

REVAL 13 Mei, *Bakker* Vriendschap, Stettin.

Vertrokken.

AMSTERDAM 22 Mei, *Tiemann* Adolf, Koningsb.; — 23 *Pomper* Fennechina Catharina, Memel; *Riebeling* Catharina Margaretha, Hamburg; *Mulder* Magrietha, Bremen.

TEXEL 22 Mei, *Lessen* Elisabeth Catharina, Venetie; *de Groot* 2 Zusters, Londen.

VLIE 21 Mei, *de Boer* Boreas, Newc.; *Holstein* Vriendschap, Christiansand.

BRIELLE 22 Mei, *Goedknecht* Zouthandel, Gibralt.

VLISSINGEN 21 Mei, *Duintjer* Catharina, Petersb.; — 22 *Niehof* Jant. Jetskelina, Arch.

LIVERPOOL 20 Mei, *de Vries* Saramacca, Petersb.

ROIJAN 14 Mei, *Kolle* Jeanne Marie, Riga.

PORTO 3 Mei, *Ouwehand* Westphalia, Dublin.

BRINDISI 11 Mei, *Bakker* Maria en *Poel* Maria Catharina, v. Triëst n Rott.

Zeilklaar.

LONDEN 21 Mei, *Veldkamp* Anna, Hamb.

GIBRALTAR 7 Mei, *Koster* Dankbaarheid, Villanova.

HANDELSBERIGTEN.

GRAANMARKTEN.

GRONINGEN, 23 *Mei.*

TARWE.	GERST.	
Oude 70 ℔ f	Winter 52 ℔ f 5,45	Zw. Voer 40 ℔ f 3,40
N.Oml.1855 68 - 11,50	- 54 - - 5,85	- - 42 - - 3,60
- - 70 - - 12,25	- 56 - - 6,25	- - 44 - - 3,85
- - 72 - - 13,00		BOONEN.
- Old. 66 - - 10,35	Zomer 54 - - 5,30	Paardeb. f 5,50, f 6,50,75
- - 68 - - 11,10	- 56 - - 5,70	Gr. Erwt. f
	Knobbe 60 - - 6,30	Graauwe dito f
- - 70 - - 11,85	- 62 - - 6,70	ZADEN, ENZ.
	HAVER.	Old. Koolz. f
ROGGE.	Dikke 36 ℔ f 3,10	Oml. dito f
Inl. 62 ℔ f 8,10	- 38 - - 3,30	N. Aveelz. f
- 64 - - 8,70	- 40 - - 3,50	Zomerzaad f
- 66 - - 9,20	- 42 - - 3,70	G. Mosterdz. f
- 68 - - 9,70	- 44 - - 3,85	Lijnzaad f
BOEKWEIT.	- 46 - - 4,00	Dederzaad f
Gr. Zd. 64 ℔ f 8,30	- 48 - - 4,15	Gr. Gort f 8,50, f 9,50
- - 66 - - 8,70	- 50 - - 4,30	Parel dito de 100 ℔ f
- - 68 - - 9,10	W. Voer 36 - - 3,05	tot f
Zw. - 64 - - 8,10	- - 38 - - 3,25	Raapolie per vat f 45
- - 66 - - 8,50	- - 40 - - 3,45	
Veen 64 - - 8,00	Zw. - 36 - - 3,00	
- 66 - - 8,40	- - 38 - - 3,20	

De aanvoer van granen was heden gering. — Tarwe prijshoudend. — Rogge 10 cent en Boekweit 30 cent hooger verkocht. — Gerst met weinig handel in een doen. — Haver over 't geheel 10 cent hooger. — Boonen prijshoudend. — Gort stil.

ROTTERDAM, 22 *Mei.* Tarwe: 156 ℔ Nassaud. f 450; 154 ℔ Rijn f 420, f 425. Rogge: 150 ℔ Amerik. f 325; 146 ℔ dito f 305; 141 ℔ Stockholmer f 295 bij partij. Boekweit op 142 ℔: Noordbrab. f 290.

AMSTERDAM, 22 *Mei.* Tarwe ruim prijsh. met goeden handel aan cons.: 128 ℔ o. b. Pools. f 580; 128 ℔ o. en n. dito f 555; 125 ℔ ger. dito f 506; 126 ℔ ger. o. dito f 535; 120 ℔ n. b. dito f 475; 123 ℔ dito f 473; 128 ℔ Rijn f 405; 124 ℔ dito f 395 veil. cond.; 131 ℔ Geld. f 455; 127 ℔ Fries. f 440 aan den molen; 126 ℔ dito f 440; 124 ℔ j. Gron. f 390 aan den molen; 129, 130 ℔ Ibrail f 356, f 360; 123 ℔ Egypt. f 260. — Rogge tot verhoogde prijzen met goeden handel, meest ter binnenl. verzending: 118 ℔ Archangel f 304; 121 ℔ Pommer f 300; 120, 123 ℔ Donau f 295, f 309; 119 ℔ Norder f 294; 119 ℔ Hannovers. f 296; 117 ℔ Enos f 260. — Gerst: 113 ℔ Deensche f 233, f 235 bij gerijven; 100 ℔ Vries. f 192, f 195 in entr.; 109 ℔ Knobbe f 210. — Haver: 75, 76 ℔ Voer f 113, f 115. — Boekweit prijshoudend: 123 ℔ Nijkerk. f 298; 115, 116, 118 ℔ Holst. f 263, f 266, f 275; 117 ℔ Oost-Fr. f 266. — Rood Boven Rijnsch Klaverzaad werd deze week met f 41½ a f 42 per 50 Ned. ℔ betaald.

Koolzaad prijsh.: Deens. 70 p. vl.; op 9 vat in Oct. en Nov. 70 p. vl. — Lijnzaad zonder handel. — Raapolie dadelijk in een doen, op levering van het najaar vast: op 6/w. f 44,75; vlieg. f 43,50; Sept., Oct., Nov. en Dec. f 39,25 a f 39,75. — Lijnolie dadelijk onveranderd, op levering van het najaar iets flaauwer: op 6/w. f 34,50; vlieg. f 33,25; Sept. en Oct. f 31,50.

LEEUWARDEN, 23 *Mei.* Van alle graansoorten hadden wij heden een' kleinen aanvoer, en daar de stemming zeer geanimeerd was, besteedde men weder hoogere prijzen. Tarwe in de puike soorten 30 à 40 cents en in de ordinaire dito ongeveer 50 cents hooger verkocht. Roode in de puike zware soorten niet ter veil en in de ordinaire ongeveer als voren verkocht. — Rogge met beperkten handel en aan benoodigden 25 cents hooger verkocht. — Boekweit aan gebruikers tot 50 à 65 cents hooger. — Winter-Gerst ongeveer 25 cents hooger met goeden handel, zoo voor verzending als pelderij. Zomer in zware soorten weinig ter veil. — Haver tot ongeveer vorige prijzen met weinig kooplust.

LONDEN, 21 *Mei.* De aanvoer van alle graansoorten is in deze week tot dus ver niet overvloedig geweest. Voor inl. Tarwe werden de prijzen van eergisteren besteed, ook vreemde bedong bij kleinigheden de koersen van dien dag. Haver iets duurder. Overige artikelen onveranderd.

Van den 23sten. Graanmarkt zeer vast bij stijgende neiging.

BOTERMARKTEN.

GRONINGEN, 23 *Mei.* De prijs der Boter was heden als volgt: 1ste soort ⅛ ton f 20,50.

LONDEN, 20 *Mei.* Boter flaauw; Holl. 110 à 112 sh., dito mindere soorten 78 à 108 sh.

VEEMARKTEN.

GRONINGEN, 23 *Mei.* De aanvoer van rundvee was heden niet groot en de handel beperkt; vaalmelkten 11 tot 15 cents de 5 ons; melkkoeijen van f 70 tot f 115; — de aanvoer van schapen en lammeren was buitengemeen groot en er werd veel handel gedreven, schapen met wol van f 12 tot f 16; lammeren van f 3,50 tot f 5; varkens tamelijk veel aangevoerd, van f 16 tot f 37; biggen iets hooger in prijs, van f 4 tot f 18 met vluggen handel.

LONDEN, 23 *Mei.* Ter veemarkt waren aangevoerd 1091 runderen, 250 kalveren en 9480 schapen, de prijzen waren iets lager,

EFFECTEN-BEURS.

AMSTERDAM, 23 *Mei.*

NEDERL., Werk. Schuld 2½ pCt. 63$\frac{11}{16}$, 63¾, 63$\frac{11}{16}$; Dito Dito 3 pCt. 75$\frac{3}{16}$, 75$\frac{7}{16}$, 75$\frac{5}{16}$; Dito Dito 4 pCt. 93$\frac{9}{16}$, 93¾, 93$\frac{9}{16}$; Handelmaatsch. 4½ pCt. 135, 136½. — BELGIE, bij *Rothschild* 2½ pCt. 51⅜. — SPANJE, Onb. Stukken 1¼ pCt. 25$\frac{3}{16}$, 25$\frac{5}{16}$, 25¼; Dito Binnenl. a 6/m. 3 pCt. 40$\frac{13}{16}$, 40⅞; Coupons-Bewijzen 6, 6$\frac{3}{16}$, 6⅛; Amortisable Schuld 7$\frac{3}{16}$. — PORTUGAL, te Londen 3 pCt. 45⅝, 45$\frac{7}{16}$, 45⅜. — RUSLAND, Oblig. *Hope en Co.* 1798 en 1816 5 pCt. 102⅝, 102¾; Dito Dito 1828 en 1829 5 pCt. 101¼, 101⅝; Dito bij *Hope* 4 pCt. 84⅝, 84¾; Dito bij *Stieglitz en Co.* 4 pCt. 84, 84¼; Cert. v. Inschr. in Assign. 6 pCt. 63⅜, 63½. — POLEN, Certific. 4 pCt. 77¾, 78; Dito Aand. m. Loting 500 fl. f 154.

OOSTENRIJK, Metall. 5 pCt. 79⅛, 79¼, 79$\frac{3}{16}$; Dito Natio-

nale 5 pCt. 80$\frac{1}{16}$, 80$\frac{1}{8}$, 80$\frac{1}{16}$; Dito Nieuwe 1847 2$\frac{1}{2}$ pCt. 40$\frac{9}{16}$, 40$\frac{1}{2}$; Dito 1851 en 1852 2$\frac{1}{2}$ pCt. 40$\frac{9}{16}$, 40$\frac{1}{2}$; Dito Nieuwe en Dito 1854 5 pCt. 85$\frac{1}{2}$, 85$\frac{9}{16}$, 85$\frac{1}{2}$; Weenerb. bij *Goll en Co.* 4 pCt. 65; Louis. bij *Hope* 98$\frac{7}{8}$; Bras. 5 pCt. 97$\frac{1}{2}$; Dito 1843 5 pCt. 96$\frac{1}{2}$; Mexik. 22$\frac{1}{4}$, $\frac{5}{16}$; Dito Onb. 22$\frac{1}{4}$, $\frac{5}{16}$; Gren. 17$\frac{5}{16}$, $\frac{1}{4}$; Dito Onbep 17$\frac{5}{16}$, $\frac{1}{4}$; Dito Uitg. 7$\frac{1}{4}$, $\frac{7}{16}$; N. Ecuador 14$\frac{15}{16}$, 15$\frac{1}{16}$; Venez. 28$\frac{3}{4}$, 29, 29; Dito Onb. 28$\frac{1}{2}$, $\frac{7}{8}$; 5 pCt. Russen bij *Stieglitz* 5de Serie 91$\frac{1}{2}$, $\frac{1}{4}$; Dito 6de Serie 92, $\frac{1}{4}$, $\frac{1}{4}$.

Van Holl. fondsen waren, bij geringe affaire, 4 en 3 pCts. meer aangeboden. Alle overige soorten bijna onveranderd. — Van vreemde effecten waren Russ. zeer vast. — Oostenr. iets flaauwer. — Van Spaansche was naar Coup. Bewijzen, bij eenigen omzet, eenige meerdere vraag.

Saksen Meininger Cred. *f* 50; Spaansche dito *f* 108, *f* 110, *f* 107$\frac{1}{2}$; Dito bij *Rothschild* *f* 230, *f* 231, *f* 228; Aand. Beijersche Spoorw. *f* 48, *f* 46$\frac{3}{4}$.

Koers van het Geld: Beleen. 4; Prolong. 4$\frac{1}{2}$; Disc. 4 pCt.

Laatste prijzen te 5 uur: Integralen 63$\frac{11}{16}$; Spaansche 1$\frac{1}{4}$ pCt. 25$\frac{1}{4}$; Binnenl. 3 pCt. 40$\frac{13}{16}$ a $\frac{7}{8}$; Metall. 5 pCt 79$\frac{3}{16}$.

ADVERTENTIËN.

Geachte Stadgenooten!

De **TYPHUS-COMMISSIE** heeft tot nu toe met het meeste genoegen onderscheidene GIFTEN in GELD, KLEEDING- en DEKKINGSTUKKEN enz. ontvangen, waardoor zij in staat gesteld werd, aan het vertrouwen en de menschlievende bedoelingen harer Stadgenooten te beantwoorden, en zij betuigt daarvoor haren hartelijken dank. Van den 6den tot heden den 24sten Mei, werd door de Heeren Doctoren hare hulp ingeroepen bij 75 Gezinnen, bevattende 186 herstellende of nog lijdende Typhus-Patiënten, waarvan alleen in de laatste 7 dagen 45 zijn aangegeven. Zij wenscht zeer, zoo lang het noodig is, met hare bemoeijingen voort te gaan, het nieuw ontstaan dezer ziekte te voorkomen, hare verspreiding tegen te gaan, en door de haar ten dienste staande middelen de herstelling der daaraan lijdenden te bevorderen, daar het anders te vreezen is, dat met de naderende Zomerwarmte de Epidemie erger zal worden. Maar daartoe heeft zij ook bij voortduring Uwe krachtige **ondersteuning** hoogst noodig.

Zij neemt dan ook bij deze de vrijheid, om die opnieuw en **met den meesten aandrang** in te roepen, en U uit te noodigen uwe **GAVEN** in **geld, linnen, katoen, lakens, hemden, kleeding-** en **dekkingstukken** enz. **spoedig** in te zenden bij een' der ondergeteekenden.

GRONINGEN, 24 Mei 1856.

De Typhus-Commissie voorn.:
Dr. D. DE VRIES REILINGH, *Voorzitter.*
Ds. W. GERHARDS, *Vice-Voorzitter.*
Dr. G. ACKER STRATINGH, *Secretaris.*
Jhr. Mr. J. W. J. DE MAREES VAN SWINDEREN, *Vice-Secretaris.*
Jhr. Mr. W. C. A. ALBERDA VAN EKENSTEIN, *Penningmeester.*
Jhr. Mr. M. BACKER.
E. DOMMERING.
Dr. M. J. KEISER.
Dr. A. H. SWAAGMAN.
Jhr. Mr. O. Q. I. J. VAN SWINDEREN.
Dr. R. J. TELLEGEN.
Dr. P. TRESLING.

De **HOOFDDIRECTIE** van het INSTITUUT voor DOOFSTOMMEN te *GRONINGEN* roept degenen op, die in aanmerking wenschen te komen voor de betrekking van **TWEEDE ONDERWIJZERES in de Vrouwelijke Handwerken** aan het Instituut, om zich daartoe vóór den 16den Junij e.k. in Persoon of met franko brieven bij haar aan te melden. De voordeelen, aan genoemde betrekking verbonden, zijn vrije Kost, Inwoning, enz., benevens een jaarlijksch Traktement van ruim *f* 150.

Namens de Hoofddirectie voornoemd,
De Secretaris des Instituuts:
W. J. MEURS WICHERS.

SOCIETEIT *de Harmonie.*

Voor het eerst de **GEWONE MUZIJK** in het Nieuwe Gebouw, op HEDEN, ZONDAG AVOND.

B. D. H. TELLEGEN,
Secretaris.

Muzijk en Zang.

Door het **TYROLER GEZELSCHAP** van de Familie ***MOLZBERGER***, op MAANDAG, DINGSDAG en WOENSDAG a.s., telken avond te negen uur, in de BENEDEN-ZAAL van de Wedw. BONTEKOE, aan de Groote Markt.

GRAND THEATRE DES VARIÉTÉS

VAN

A. van LIER, J.zn.

MAANDAG den 26sten Mei:
(*Eene eerste opvoering van:*)

DE KRUISVAARDERS,

Tooneelspel in 5 Bedrijven, met nieuwe Docoratiën en Costumes.

Daarna:

De kleine rampen des levens,

Vrolijke Vaudeville in één Bedrijf, naar het Fransch.

Aanvang te 8 uur.

SALON DES VARIÉTÉS
van J. E. DUPORT,

van ***Amsterdam;***
staande de wélingerigte **SCHOUWBURGTENT** op de **Groote Markt,** naast het **Stadshuis.**

Op MAANDAG den 26sten Mei 1856:

HET REGT VAN VEROVERING,

Tooneelspel in 3 Bedrijven, naar het Fransch.

NA HETZELVE:

DE SCHEEPSJONGEN,

Comedie-Vaudeville in 2 Bedrijven, naar het Fransch.

Aanvang te 8 uur.

Mejufvrouw **W. J. HUIJGENS, Institutrice** te ***DOKKUM***, neemt de vrijheid aan OUDERS en VOOGDEN te berigten, dat op haar INSTITUUT de **VACANTIE den 30sten Junij e.k.** een' aanvang neemt **en den 9den Augustus** de School weder **geopend** wordt. PROSPECTUSSEN zijn op franko aanvrage te bekomen, te *Groningen* bij den Weled. Heer MEINESZ; te *Leeuwarden* bij den WelEd. Heer HAMSTRA, te *Dokkum* bij den WelEd. Heer PRUIM, bij den Boekhandelaar A. SCHAAFSMA en bij de INSTITUTRICE zelve.

HUWELIJKS-, GEBOORTE- EN STERFBERIGTEN.

*** Getrouwd:

ONNO POST
met
GRIETJE DIJKHUIS.

BEERTA, 20 Mei 1856.

*** Getrouwd:

JAN JACOB TIJDENS
met
LUCRETIA B. BOELEMA.

NIEUW-BEERTA, 21 Mei 1856.

*** Getrouwd:

F. ZIJLKER
met
E. BURINGH.

ZUIDBROEK, 21 Mei 1856.

*** Getrouwd:

L. S. RIETEMA
met
D. T. TAMMES.

HORNHUIZEN, 21 Mei 1856.

*** Gehuwd:

S. S. DALLINGA,
Weduwenaar van M. J. ROELFSEMA,
met
W. R. BOS.

NIEUW SCHEEMDA, 22 Mei 1856.

*** Heden overleed, tot onze bittere droefheid, ons geliefd eenig Kind, JACOB, in den ouderdom van vier maanden.

GRONINGEN, 23 Mei 1856.

Dr. J. BAART DE LA FAILLE, JR.
W. C. STAR BUSMANN.

Eenige kennisgeving.

*** Mijn Zoon GEERT F. NIEUWOLD is niet meer. Hij werd in jeugdigen leeftijd door de golven der zee mij ontnomen. Ieder, die weet wat ik door hem verlies, zal mijne tranen billijken. Dan, Gods doen is wijsheid, en hierin wensch ik te berusten.

NIEUWE PEKELA, 24 Mei 1856.

JANTJE RITSEMA,
Wedw. F. T. NIEUWOLD.
Mede namens mijne Kinderen.

Eenige kennisgeving.

*** Door **J. OOMKENS, J.ZOON**, is uitgegeven en algemeen verkrijgbaar gesteld:

***T. KNUIVERS*, BEKNOPTE GESCHIEDENIS DES VADERLANDS, van de vroegste tijden tot op de tegenwoordige dagen.** Een Leer- en Leesboek tot zelfoefening van jeugdige Onderwijzers en Kweekelingen, en tevens tot een leiddraad bij het Onderwijs op Gymnasiën en Instituten ingerigt. *Tweede, aanmerkelijk verbeterde en vermeerderde druk*, gebonden in Engelsch linnen band, verguld: gedurende het jaar 1856 *f* 2—60, *later f* 2—90.

Eene zeer aanzienlijke oplaag was in vier jaren **uitverkocht:** de steeds vermeerderde aanvraag getuigde van het voortdurend gebruik.

H. B. KREMER*, HONDERD REGELS over de NEDERDUITSCHE TAAL, met voorbeelden en opgaven (*WEILAND* en *SIEGENBEEK gevolgd), ten dienste der Scholen. Postform., *f* 0—25.

***A. G. BRUINSES*, KINDERLEVEN.** Schetsen van goede en slechte Jongens, *f* 0—20.

***K. HOFKAMP*, OPMERKEN en DENKEN.** Een Leesboekje voor Kinderen, *f* 0—15.

Neêrlands Plantenschat

OF

LANDHUISHOUDKUNDIGE FLORA,

BEHELZENDE

eene beschrijving der Onkruiden, vergiftige en nuttige Inlandsche Planten en der in onzen Landbouw gekweekte Gewassen; DOOR

H. C. VAN HALL,

Hoogleeraar te *Groningen.*

Dit Werk, vervat in één roijaal Octavo Boekdeel en verrijkt met tweehonderd achtentachtig Afbeeldingen, is bij den Uitgever **G. T. N. SURINGAR**, te *Leeuwarden*, en voorts, op aanvrage, in alle Boekwinkels verkrijgbaar voor ***f* 2,90.**

Nieuwe goedkoope MUZIJK

van **2** tot **5 Cents** per **pagina.**

De MUZIJK-ONDERWIJZERS, die van deze **goedkoope Muzijk** voor hunne Leerlingen gebruik maken, bevoordeelen de Ouders met 50 à 60 % op de Muzijkrekening.

Alle maanden verschijnen 30 à 40 **nieuwe uitgezochte Werken,** volgens MAANDLIJST, gratis te bekomen bij de DEPOTHOUDERS in alle Steden van het Rijk:

te *Groningen* bij den Boekhandelaar M. SMIT;
» *Leeuwarden* bij H. SCHULZE, Piano-Fabrikant.

De CATALOGUS à 40 Cents.

Veel worden verkocht de volgende Werken:

L. F. REVIUS, **La Paix,** Grand galop pour Piano dans le genre de *l'Uncle Tom's* galop du même auteur, *f* 0,20.
ID. **Zes liederen** voor Tenor en Soprano; Gedichten van J. P. HEIJE, ieder 20 à 30 Ct.
ID. **Sechs Lieder** für eine Singstimme, 20 à 30 Ct.
ID. **Je t'aime,** Polka-Mazurka pour Piano, 30 Ct.
ID. **Souvenir** de Martha; rêverie, 40 Ct.

De SCHEPPERIJEN van ***WESTEREMDEN*** en ***LOPPERSUM*** of ***'t ZANDT*** verwittigen de hierbij belanghebbenden, dat ten gevolge het **graven** van de *Enumer-*, *Zeerijper-* en *Garshuizer-Maren*, de PASSAGE voor SCHEEPVAART op dezelve eerstdaags zal moeten worden **GESTREMD.**

'T ZANDT, 24 Mei 1856.

De Scheppers der voornoemde Schepperijen:
L. J. ARKEMA.
E. E. CLEVERINGA.
De Secretaris:
R. P. CLEVERINGA, J.z.

*** Ten overstaan van Mr. **C. DE RANITZ**, Notaris te *Groningen*, zullen, op WOENSDAG den 11den Junij 1856, des voormiddags te 10 uur, ten Huize van den Logementhouder K. J. NEVEN, in het *REGTHUIS* te *Hoogezand*, ten verzoeke van de Erven wijlen Mevrouw de Wed. den Heer en Mr. D. G. RENGERS HORA SICCAMA, publiek ter verkoop worden aangeboden:

I. Eene voor weinige jaren geheel nieuw gebouwde, zeer aanzienlijke, roijale

Heeren Behuizing,

get. letter B no. 46, met WAGENHUIS, STALLING en SCHUUR, fraai aangelegden TUIN, BOSCH en een Kamp WEIDELAND, te zamen groot 1 B., 61 R., 40 Ell., staande en gelegen te *Hoogezand*, aan den Grindweg bijlangs het Trekdiep.

II. Een Kamp WEIDELAND, groot 91 R., 10 Ell., gelegen als voren, ten Westen de Knijpslaan.

III. Een DITO, groot 74 R., 60 Ell., gelegen als voren, ten Westen het vorige Perceel.

Deze 3 Perceelen doen jaarlijks aan de Stad *Groningen* tot huur *f* 8,43$\frac{1}{2}$, en tot Plaatsgeld 67$\frac{1}{2}$ Ct.

IV. Een Kamp BOUWLAND, groot 1 B., 10 R., 40 Ell., gelegen ten Westen de Knijpslaan, onder *Kolham.*

V. Een DITO, groot 1 B., 24 R., 10 Ell., gelegen als voren, ten Westen het vorige Perceel.

VI. Een ARBEIDERS- of TUINMANSHUISJE, aan de Knijpslaan, met ERF en GROND, te zamen groot 5 R., 20 Ell., gelegen onder *Hoogezand* en *Kolham.*

Te aanvaarden perceel I den 1sten Augustus of den 1sten September 1856, nader te bepalen; perc. II en III den 12den November 1856; perc. IV en V nadat deze van de Vruchten zullen zijn ontbloot, en perc. VI den 2den Februarij 1857.

De Heeren Behuizing of Perceel 1 te bezien Woensdag den 28sten Mei en Woensdag den 4den Junij 1856, telkens des namiddags van 3—7 uur, op BEWIJZEN VAN TOEGANG, te bekomen aan de Behuizing zelve en ten Kantore van den ondergeteekenden Notaris.

De Conditiën van Verkoop zullen bij tijds ter inzage liggen ten Huize van den Logementhouder K. J. NEVEN, te *Hoogezand*, en ten Kantore van

Mr. C. DE RANITZ, *Notaris.*

*** Ten overstaan van Mr. **J. W. QUINTUS**, Notaris te *Groningen*, zullen, op WOENSDAG den 18den Junij 1856, des avonds te 6 uur, ten Huize van den Kastelein H. MENSINGA, buiten de Boteringepoort te *Groningen*, publiek worden verkocht:

I. Eene ruime **BOEREN BEHUIZING** en **SCHUUR,** met de VASTE EN IN ALLE LINIËN VERERVENDE BEKLEMMING van derzelver HEEM, TUIN en onderscheidene Stukken beste LANDERIJEN, te zamen groot ongeveer 12$\frac{1}{2}$ Bunder, staande en gelegen aan den Straatweg onmiddellijk bij het Dorp *Adorp*, zullende jaarlijks op Midwinter tot vaste huur doen *f* 86—00.

II. De VASTE EN IN ALLE LINIËN VERERVENDE BEKLEMMING van ongeveer 3 Bunders uitmuntend LAND, gelegen mede aldaar, zullende tot huur doen *f* 33—00.

III. De VASTE, IN ALLE LINIËN VERERVENDE BEKLEMMING van ongeveer 2 Bunders best LAND, mede aldaar, zullende tot huur doen *f* 22—00.

IV. De VASTE, IN ALLE LINIËN VERERVENDE BEKLEMMING van ongeveer 1$\frac{1}{2}$ Bunder LAND, mede aldaar, zullende tot huur doen *f* 15—00.

V. De VASTE, IN ALLE LINIËN VERERVENDE BEKLEMMING van ongeveer 2 Bunders LAND, mede aldaar, zullende tot huur doen *f* 16—00.

VI. De VASTE, IN ALLE LINIËN VERERVENDE BEKLEMMING van ongeveer 2 Bunders LAND, mede aldaar, zullende jaarlijks tot huur doen *f* 14—00.

VII. De VASTE, IN ALLE LINIËN VERERVENDE BEKLEMMING van ongeveer 2 Bunders LAND, mede aldaar, zullende tot huur doen *f* 14—00.

Alles toebehoorende aan P. E. BUS.

Om te aanvaarden: de Behuizing, Schuur en den Tuin op den 1sten November; de Groenlanden op den 12den November e.k., en de Bouwlanden wanneer dezelve van de Vruchten zijn ontbloot.

De Perceelen zullen, na de veiling van ieder afzonderlijk, ook alle **te zamen** worden aangeboden, en in massa gegund wordende, zullen dezelve onder eene **beklemming** moeten worden gebruikt en alsdan eene jaarlijksche huur doen van *f* 175—00.

IN HET

Verkoophuis in de Oosterstraat

alhier, zullen, op DONDERDAG den 29sten dezer, te beginnen des voormiddags te 10 uur, publiek worden verkocht: diverse **MEUBELAIRE GOEDEREN,** als: KABINETTEN, COMMODES, LINNENKAST, HOEKBUFFETTEN, TAFELS, STOELEN. SPIEGELS, SCHILDERIJEN, PORSELEIN, GLAS, AARDEWERK, KOPER, TIN, WINKELGEREEDSCHAPPEN, BEDDEGOEDEREN en hetgeen meer te bezien zal zijn op Woensdag bevorens, van 2—6 uur.

HEKKEMA & BARLINCKHOFF.

*** Mr. **W. A. OFFERHAUS,** Notaris te *Nieuwolda*, gedenkt, op MAANDAG den 9den Junij 1856, des namiddags te 4 uur, ten verzoeke van de Heeren KERKVOOGDEN der HERVORMDE GEMEENTE te *NIEUWOLDA*, onder nadere approbatie van het Collegie van Toezigt, ten Huize van B. CREMER, te *Nieuwolda*, publiek **AAN TE BESTEDEN:**

I. De VERTIMMERING en HERSTELLING der PASTORIJ te *Nieuwolda*, met bijlevering der MATERIALEN.
II. De VERTIMMERING van den TOREN te *Nieuwolda*, met bijlevering der MATERIALEN.

De BESTEKKEN zullen ter lezing liggen, van heden af, ten Huize van B. CREMER; terwijl de AANWIJZING in LOCO zal geschieden op den dag van Aanbesteding, van af des morgens te 8 tot 12 uur. De Aanbestedingen zullen geschieden bij **enkele Inschrijving,** overeenkomstig het laatste Artikel van de relative Bestekken.

TE KOOP:

Eene **HEEREN BEHUIZING,** waarin verscheidene ruime VERTREKKEN, met grooten, fraai aangelegden TUIN, gelegen aan het Zuiderdiep, lett. S no. 205, en aldaar te bevragen.

De ondergeteekende, vroeger Logementhouder in de *Loppersummer Herberg* te *Groningen*, is door aankoop Eigenaar geworden van de voor eenige jaren nieuw gebouwde **HERBERG** van den Heer TIMMER te ***TEN POST***, in alle opzigten uitmuntend ingerigt, eene bijzonder' **groote Zaal,** voorts **gemakkelijke Doorrid** en zeer **ruime Stalling.** — Hij beveelt zich bij Stad- en Landgenooten minzaam aan.

TEN POST, 22 Mei 1856.

P. MEUWES.

HANDSCHOENENMAGAZIJN.
JOH. BISCHOFER,

uit ***Tyrol***, is op de Kermis uitgepakt in de **1ste Kraam,** met alle soorten echte GEMSLEDEREN, GLACÉ, SATIJN en GAREN **HANDSCHOENEN,** extra beste **BRETELS,** ENZ.

TWEE À DRIE

Kleêrmakersgezellen,

hun WERK goed verstaande, kunnen, tegen **verhooging van Loon,** dadelijk geplaatst worden bij

A. TEUTEBERG, Mr. *Kleêrmaker.*

Aan eene vriendelijke mededeeling zijn wij het volgende opmerkelijke feit verschuldigd: Mevrouw E. DE VRIES, op het Zieken, te *'s Hage*, die ruim een jaar lang verschrikkelijk aan maagkramp en keelpijn souffreerde, is door de **Revalenta Arabica** daarvan genezen. Zij was in den laatsten tijd zoo verzwakt, dat de Doctor den moed reeds had opgegeven en meende dat het tot tering zou overslaan. Hij was derhalve verwonderd eene verandering te ontwaren en haar plotseling in beterschap te zien toenemen, hetgeen hij aan zijne middelen toeschreef en waarmede hij zich bij de later volkomene herstelling in haar bijzijn geluk wenschte; de Dame was echter te eerlijk hem in dien waan te laten, zij wilde den goeden Doctor niet om den tuin leiden, vertelde hem dat drie bussen **Revalenta** de genezing bewerkt hadden, en gaf, om hem te overtuigen, al zijne recepten der laatste maanden terug.

Onze berigtgever, een algemeen geacht Ingezeten der Residentie, die beter dan ieder ander de bijzonderheden beoordeelen kan, verzekert ons, dat wij, door aan dit berigt publiciteit te geven, niet bevreesd behoeven te zijn aan de eischen der delicatesse te kort te doen, en is ons borg gebleven, dat Mevrouw DE VRIES het gaarne zien zal.

VERKOOPHUIS.

Langdurende, aanhoudende ziekten verergeren meestal of ontaarden in nog ergere kwalen door voortdurend gebruik van medicijnen. **Du Barry's Revalenta**, een ligt en aangenaam voedsel, heeft op weinige uitzonderingen na, allen genezen, die in zulke chronische kwalen hunne toevlugt tot haar genomen hebben. Het is een zacht en inwikkelend middel, dat zeer gunstig op de ingewanden werkt en de sappen zuivert, daardoor grooten invloed op het geheele organismus oefent en alle kwalen in haren oorsprong aantast en geneest. Maag-, lever-, nier-, gal- en borstziekten, kramp, asthma, hoest, beginnende tering, spanning, lo omheid, nachtelijk zweeten, misselijkheid, zwaarmoedigheid, diarrhaea, verstoppingen, hoofdpijn, jicht, zwakte, alles verdwijnt voor hare zacht werkende, genezende eigenschappen; de eetlust komt terug, alle funciën werken weder geregeld, het bloed vloeit ongehinderd en de tanige bleeke huid der ongesteldheid wijkt voor den terugkeerenden blos der gezondheid.

Te *Groningen*, bij de Erven C. M. VAN BOLHUIS HOITSEMA.